

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७१/०७२

नेपाल सरकार
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
धुन्चे, रसुवा

गतिविधि भलक

कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धि तालिम

नव निर्वाचित उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरुलाई स्वागत गरिदै

वातावरण दिवस २०१५, धुन्चे, रसुवा

यार्सागुम्बा पुर्जा वितरण, टेम्पाथान, सिन्धुपाल्चोक

होटल अनुगमन तथा छलफल

भुकम्प पश्चात् निक्कुञ्ज आवास पुनर्निर्माण गरिदै

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

२०७१/०७२

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
धुञ्चे, रसुवा

प्रमुख सल्लाहकार
श्री हरिभद्र आचार्य
प्रमुख संरक्षण अधिकृत

सल्लाहकार

स.सं.अ. श्री भुमिराज उपाध्याय
रेञ्जर श्री प्रमोद कुमार यादव
रेञ्जर श्री सुदिप राज अधिकारी
रेञ्जर श्री रमेश वस्नेत
रेञ्जर श्री अजित पराजुली

तयार गर्ने

रेञ्जर श्री सुदिप राज अधिकारी

फोटाहरु

स.सं.अ. श्री भुमिराज उपाध्याय
रेञ्जर श्री सुदिप राज अधिकारी
रेञ्जर श्री रमेश वस्नेत
रेञ्जर श्री अजित पराजुली
मध्यवर्ती सहयोग आयोजना प्रबन्धक
श्री गौतम पौड्याल

सम्पर्क ठेगाना

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
धुञ्चे, रसुवा
फोन नं. : ०१०-५४०११९,
०१०-५४०२१९,
फ्याक्स नं. : ०१०-५४०२१९

दुई शब्द

आ.व. २०७१/०७२ मा लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयबाट निकुञ्जका महत्वपूर्ण दुर्लभ वन्यजन्तु, वनस्पति, धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरुको संरक्षण, संवर्धन गर्ने उद्देश्यले संचालित कार्यहरुको प्रगति विवरण यसमा समावेश गरिएको छ। लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा भए गरेका क्रियाकलाप समावेश गरी तयार गरिएको यो प्रतिवेदन अनुसन्धानकर्ता तथा अन्य सरोकारवालाहरुलाई लाभदायी हुने आशा लिएको छु। निकुञ्जको जैविक विविधता संरक्षण कार्यसँगै मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति, उपभोक्ता समूहहरु तथा अन्य क्रियाशील समुदायमा आधारित संस्थाहरुका बारेमा सक्षिप्त जानकारी समावेश गरिएको छ।

जैविक विविधता तथा प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिपूर्ण भू-दृश्यहरुको अनुपम भण्डार रहेको यस लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्जले संरक्षणमा विभिन्न चुनौतीहरुको सामना गर्नुपरेको छ। सुख्खा मौसममा अनियन्त्रित तरिकाले लागि रहने आगलागी, भौगोलिक विकटता, जनैपूर्वमा र दशहरा मेलाको समयमा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वको रामसारमा सूचिकृत गोसाईकुण्डमा अव्यवस्थित तरिकाले थुप्रने फोहोरमैला, अवैध रुपमा जडिवुटीको संकलन, वन पैदावारको अवैध ओसारपसार, वन्यजन्तुको चोरी शिकार आदी यस निकुञ्जका प्रमुख समस्याका रुपमा रहेका छन्। यस प्रकारका समस्याको सामना गर्दै जैविक विविधताको संरक्षण गर्नु आवश्यक भइसकेको छ। यहि २०७२ साल बैशाख १२ गते गएको विनासकारी भूकम्पबाट संरक्षणमा चुनौती थपिएको छ।

यस आ.व.मा निकुञ्जबाट संकलित पर्यटक तथा राजश्व विवरण, मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह, समितिहरुको पुनर्गठन, वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईलाई प्रभावकारी बनाउने कार्य, दश (१०) वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरुको पुनर्गठन गर्ने कार्य उल्लेखनीय रहे जसलाई यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ। यसबाट निकुञ्जको वार्षिक प्रगतीबारे पाठकवर्गमा प्रचारप्रसार गराई सुशासनको माध्यमबाट पारदर्शीता र जवाफदेहीताको प्रत्याभुती गराउने आशा लिएको छु।

अन्तमा यो प्रतिवेदन तयार गर्ने रेञ्जर श्री सुदिपराज अधिकारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। साथै प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सहायक संरक्षण अधिकृत श्री भुमिराज उपाध्याय, रेञ्जर श्री प्रमोद कुमार यादव, रेञ्जर श्री रमेश वस्नेत, रेञ्जर श्री अजित पराजुली र लेखापाल श्री किरण खनाल पनि धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ।

धन्यवाद।

हरिभद्र आचार्य
प्रमुख संरक्षण अधिकृत

विषय सूची

क्र.सं.	विषय	पेज
१	पृष्ठभूमि	१
२	उद्देश्यहरू	२
३	राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रभित्र निषेधित कार्यहरू	३
४	निकुञ्ज व्यवस्थापनका चुनौतीहरू	३
५	निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र तर्फका मुख्य गतिविधिहरू	४
६	पर्यटक विवरण	५
७	राजस्व विवरण	६
८	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (WCCB) को बैठक सम्पन्न	६
९	कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धि तालिम	७
१०	रविस पिट निर्माण	७
११	काठेपुल निर्माण	७
१२	डढेलो नियन्त्रण	८
१३	गोरेटो/घोडेटो बाटो मर्मत	८
१४	सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा यासांगुम्बा संकलन पुर्जा वितरण	८
१५	विशिष्ट महानुभावहरूबाट निकुञ्ज भ्रमण	९
१६	भूकम्पबाट क्षति	९
१७	मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन	१०
१८	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नविकरण	१०
१९	मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति/व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन तयारी बैठक	११
२०	मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति/व्यवस्थापन समिति पुनर्गठनका लागि अभिमुखिकरण तालिम	११
२१	मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति पुनर्गठन	११
२२	फछ्यौँट हुन बाँकी बेरुजु रकम	१२
२३	अन्तरसिमा/समन्वय बैठक	१३
२४	चोरी शिकारी पत्राउ तथा मुद्दा	१३
२५	वन्यजन्तुको मृत्यु तथा अन्य घटना	१४
२६	सिमसार व्यवस्थापन	१५
२७	अध्ययन अनुसन्धान	१५
२८	दिवस समारोह तथा मेला पर्व	१५
२९	संरक्षणमा साभेदार मुख्य संस्थाहरू	१६
३०	निकुञ्ज क्षेत्रमा संचालित उद्योगहरू	१७
३१	विदाई तथा स्वागत	१९
३२	अनुसूचीहरू	१९

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०७९/०७२

१. पृष्ठभूमि

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको दोस्रो ठूलो राष्ट्रिय निकुञ्ज हो। यो निकुञ्ज नेपालको राजधानी काठमाण्डौबाट सबैभन्दा नजिकको हिमाली राष्ट्रिय निकुञ्ज समेत हो। वि.सं. २०३२ साल चैत्र ९ गते स्थापना भएको यो निकुञ्ज रसुवा (५७%), नुवाकोट (७%) र सिन्धुपाल्चोक (३६%) गरी ३ जिल्लाका ३४ गा.वि.स.मा १,७१० वर्ग कि.मि मा फैलिएको छ। पदयात्राको लागि सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज र अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र पछिको गन्तव्य स्थलको रूपमा रहेको यो निकुञ्ज नेपालको पहिलो हिमाली राष्ट्रिय निकुञ्ज हो। यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र वि.सं २०५५ साल बैशाख १४ गते घोषणा भएको हो जुन क्षेत्र निकुञ्जको कोर एरिया तथा बाहिरी क्षेत्र गरी ४१८.३ वर्ग कि.मि मा फैलिएको छ। जैविक विविधताको संरक्षणमा मध्यवर्ती क्षेत्रको घोषणासँगै निकुञ्ज र स्थानीय बासिन्दाबीच सुमधुर सम्बन्ध रहँदै आएको छ। निकुञ्ज क्षेत्रमा हुने वन पैदावारको चापलाई न्युनिकरण गर्न तथा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापनको लागि यस आ.व.मा जम्मा २० वटा उपभोक्ता समिति र १९१ वटा उपभोक्ता समूह (धैबुङ उपभोक्ता समिति अन्तर्गतका समूहहरू समेत समावेश गरी) नुवाकोट, रसुवा र सिन्धुपाल्चोक गरी ३ जिल्लाका ३४ गा.वि.स.मा पुनर्गठन भइसकेका छन्। धैबुङ उपभोक्ता समिति पुनर्गठन हुन नसक्दा हालसम्म मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन हुन सकेको छैन जुन कार्य आगामी आ.व.मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ।

१००० मि. भन्दा कम (upper tropical forest) देखि ७,२४५ मि. (लाङटाङ लिरुङ) सम्म फैलिएको यस निकुञ्जमा १४ vegetation types र १८ ecosystem types पाइने विभिन्न अध्ययनबाट देखिएको छ। यस निकुञ्जले Indo Malayan र Palearctic ecozones को प्रतिनिधित्व गर्दछ। वन क्षेत्र, घाँसे मैदान, भाडी बुट्यान, सिमसार क्षेत्र, alpine scrub र perennial ice यस निकुञ्जका मुख्य विशेषतामा पर्दछन्। यो निकुञ्ज तिब्बतको Qomolangma National Nature Reserve सँग जोडिएको छ। यस निकुञ्जको उत्तर र पूर्वी क्षेत्र तिब्बतको अन्तर्राष्ट्रिय सीमासँग जोडिएको छ भने पश्चिमी सीमामा भोटेकोशी र त्रिशुली नदी पर्दछन्। दक्षिणी सीमाना काठमाण्डौ उपत्यकाबाट ३२ कि.मी. उत्तरमा पर्दछ।

भू-उपयोग	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	प्रतिशत (%)
वन	५३९.९	२९.८७
चरन क्षेत्र	८९.२८	४.९४
भाडी बुट्यान	५०	२.७६
खेती हुने क्षेत्र	३०.८२	१.७
अन्य (खाली जमीन, ताल, कुण्ड आदी)	१,०९८	६०.७३
जम्मा	१,७१०	१००

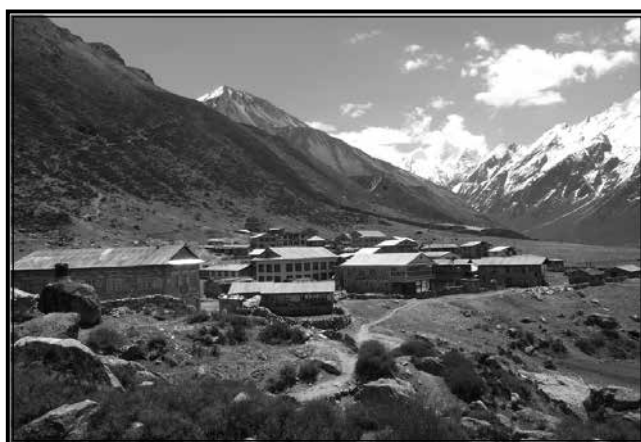
साल, कटुस, खोटे सल्ला, गोब्रे सल्ला, धुपी, भोजपत्र, गुराँस, ओखर, खस्रु लगायत १०० भन्दा बढी प्रजाती यस निकुञ्जका प्रमुख वनस्पतिहरू हुन्। वन्यजन्तुहरूमा रेड पाण्डा, कस्तुरी मृग, हिउँ चितुवा, ध्वाँसे चितुवा, ब्वाँसो, सालक, चरी बाघ, आसामी बाँदर, हिमाली कालो भालु आदि पर्दछन्।

वन्यजन्तु	प्रजाती संख्या
वनस्पती	१,००० भन्दा बढी, २१ Endemic
स्तनधारी	४६
पंछी	३१५ भन्दा बढी
सरिसृपाउभयचर	११
माछा	३०
माकुरा प्रजाती	१०
पुतली	५८

लाङटाङ उपत्यका, गोसाईकुण्ड, दोर्जे लाक्पा पास (६,९८८ मिटर), मेलम्चीघ्याङ, हेलम्बु, पाँच पोखरी, तार्केघ्याङ, ह्योल्मो आमा याङ्ग्री, शेर्माथाङ, घ्याङफेदी, क्यान्जिङ उपत्यका आदि यस निकुञ्जका प्रमुख आकर्षण स्थलहरू हुन्। समुद्री सतहवाट ४,३६० मी. को उचाईमा अवस्थित गोसाईकुण्ड तथा यसका ताल श्रृंखलाहरू समेटेर सेप्टेम्बर २३, सन् २००७ मा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वको रामसारमा सूचिकृत भएको छ। यहाँ रहेका धार्मिक, साँस्कृतिक, सामाजिक पहिचानहरूले यस निकुञ्जको गरिमालाई थप उचाई प्रदान गरेका छन्। निकुञ्ज संरक्षणमा विविध चुनौतीहरू रहेता पनि जैविक विविधताको संरक्षण, संबर्द्धन तथा ब्यवस्थापनमा उच्च मनोबलका साथ निकुञ्ज कार्यालय क्रियाशिल छ।

गोसाईकुण्डको मनोरम दृश्य

मिति २०७२/०१।१२ को शुक्रमप अगाडीको क्यान्जिङको मनोरम दृश्य

२. उद्देश्यहरू

- मध्ये हिमाली क्षेत्रमा रहेको प्राकृतिक सम्पदा र पारिस्थितिकीय प्रणालीलाई संरक्षण गर्ने।
- हिमाली क्षेत्रमा पाइने वन्यजन्तुहरूको बासस्थान संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- जैविक विविधताको संरक्षण गरी यस क्षेत्रमा अवस्थित दुर्लभ तथा महत्वपूर्ण वन्यजन्तु तथा वनस्पतिहरूको संख्या तथा Gene pool को संरक्षण र हाल कै अवस्थामा कायम गर्ने।
- स्थानीय बासिन्दाको परम्परागत रहनसहनलाई संरक्षण गरी जीवनयापनमा सहयोग गर्ने।
- धार्मिक, साँस्कृतिक स्थलहरूको संरक्षण गर्ने।
- पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने।
- अध्ययन अनुसन्धानलाई बढावा दिई निकुञ्ज व्यवस्थापनमा उचित राय सुभाब समावेश गर्ने।
- निकुञ्ज कर्मचारीहरूको कार्यक्षमता अभिवृद्धि गरी जैविक विविधताको संरक्षणमा थप प्रभावकारिता ल्याउने।
- मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रमबाट मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनिकरण गर्न तथा स्थानीय जनताको जिविकोपार्जनमा सुधार ल्याउने।

३. राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रभित्र निषेधित कार्यहरू

अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट लिखित अनुमति नलिई राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रभित्र तपशिल बमोजिमका कार्यहरू निषेधित छन् :

- वन्यजन्तुको शिकार गर्न ।
- जुनसुकै पदार्थको घर, छाप्रो, आश्रय वा अरु आकार बनाउन वा भोग गर्न ।
- कुनै भू-भाग कब्जा गर्न, सफा गर्न, आवादी गर्न, खेती गर्न वा कुनै बाली उब्जाउन वा काट्न ।
- घर पालुवा जीवजन्तु वा पंक्षी चराउन वा पानी खुवाउन ।
- रुख, विरुवा, भाडी वा अन्य कुनै वनपैदावार काट्न, ढाल्न, हटाउन, छेक्न वा वनपैदावार सुक्ने कुनै काम गर्न वा आगो लगाउन वा अरु कुनै प्रकारले हानी नोक्सानी पुऱ्याउन ।
- खानी खन्न, ढुङ्गा खन्न वा कुनै खनिज पदार्थ, ढुङ्गा, कंकट, माटो वा अन्य यस्तै पदार्थ हटाउन ।
- वनपैदावार वा वन्यजन्तु, पंक्षी वा जग्गालाई क्षति पुऱ्याउन ।
- हातहतियार खर खजाना वा विष साथमा लैजान वा प्रयोग गर्न ।
- काजमा खटिएका सरकारी कर्मचारी वा राष्ट्रिय निकुञ्ज भित्रको प्रचलित बाटोको यात्रुहरू बाहेक अरुले घरपालुवा वा अन्य किसिमको जीवजन्तु वा आखेटोपहार लैजान ।
- राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र बग्ने नदी, खोला वा पानीको कुनै स्रोत थुन्न, फर्काउन वा त्यसमा कुनै हानिकारक वा विस्फोटक पदार्थहरू प्रयोग गर्न ।
- कुनै स्थानमा रात बिताउन वा क्याम्प गर्न वा आगो बाल्न ।
- बाहिरी वातावरणमा हुर्केको (एकजोटिक) विरुवा, जीवजन्तु वा पंक्षी निकुञ्जभित्र ल्याउन वा छाड्न ।

४. निकुञ्ज व्यवस्थापनका चुनौतीहरू

कार्य बोभको तुलनामा आवश्यक कर्मचारी दरबन्दी स्वीकृत भएता पनि पदपूर्ति भइनसकेको हुँदा निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यमा समस्या भएको छ । खास गरी सिनियर गेमस्काउट दरबन्दी बढी संख्यामा रिक्त रहेको कारणले फिल्ड स्तरमा प्राविधिक काम र समन्वय गर्न असजिलो भएको छ । द्वन्द्वका समयमा भत्किएका विभिन्न पोष्टहरूको पुनर्निर्माण हुन नसक्नु, सुख्खा मौसममा अनियन्त्रित तरिकाले आगलागी भइरहनु, भौगोलिक विकटता, जनैपूर्णीमा र दशहरा मेलाको समयमा गोसाईकुण्डमा अव्यवस्थित तरिकाले फोहोरमैला थुप्रनु, अवैध रूपमा जडिवुटीको संकलन, वन पैदावारको अवैध ओसारपसार, वन्यजन्तुको चोरी शिकार, खर्कहरूमा अनियन्त्रित तरिकाले चरिचरण तथा अव्यवस्थित गोठ राख्नु, अनियन्त्रित रूपमा निर्माण हुने पुर्वाधारहरू, काठ/दाउरा/ढुंगा/बालुवाको अधिक माग रहनु तथा स्थानीय जनता र वन्यजन्तुबीच समय समयमा उत्पन्न हुने द्वन्द्व यस निकुञ्ज संरक्षणका समस्याका रूपमा रहेका छन् ।

निकुञ्ज क्षेत्रमा संकलित फोहोर

वन्यजन्तुको अवैध आखेटोपहार, जडिवुटी र रेडपाण्डाको छाला राखेको अभियोगमा पक्राउ परेको व्यक्ति

यहि मिति २०७२/०१/१२ मा गएको भुकम्पबाट निकुञ्ज हेडक्वाटर कार्यालयको सामान्य क्षति सहित क्वाटर भवनहरू र अन्तर्गतका ३ वटै जिल्लाका पोष्टहरूको पूर्ण क्षति हुन जाँदा निकुञ्ज व्यवस्थापनमा चुनौती थपिएको छ ।

५. निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका मुख्य गतिविधिहरू

वि.सं. २०७१ श्रावणदेखि २०७२ आसाढसम्म यस निकुञ्ज कार्यालयबाट संचालित राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यक्रम, मध्यवर्ती क्षेत्र विकास कार्यक्रम र मध्यवर्ती क्षेत्र सहयोग आयोजनाबाट संचालन भइ गरेका मुख्य गतिविधि क्रियाकलापलाई यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ। आ.व. २०७१/०७२ को निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र तर्फको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको प्रगति विवरण अनुसूचि २ क र ख मा संलग्न छ।

५.१ निकुञ्ज संरक्षण

निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा अवैध क्रियाकलाप हुन नदिन तीनवटै जिल्लाका विभिन्न स्थानमा निकुञ्ज पोष्ट तथा निकुञ्ज सुरक्षा पोष्ट अवस्थित छन्। निकुञ्ज अन्तर्गतका पोष्ट/सुरक्षा पोष्टहरूको विवरण अनुसूचि ७ मा संलग्न छ। यस निकुञ्जको संरक्षणमा नेपाली सेना विगत २९ बर्षदेखि अनवरत रूपमा लागि परेको छ। यस निकुञ्जमा वि.सं. २०४७/०४/३० देखि हालसम्म १० वटा गण र गुल्महरूले चोरी शिकार नियन्त्रण तथा जैविक विविधता संरक्षणमा निकुञ्जसँग सहकार्य तथा समन्वय गरी विभिन्न कार्यहरू गर्दै आएका छन्। यस निकुञ्जको सुरक्षामा हालसम्म खटिएका गण गुल्महरूको विवरण अनुसूची ८ मा संलग्न छ। मिति २०७१/०१/१५ देखि हालसम्म श्री नारायण दल गण निकुञ्ज सुरक्षामा कार्यरत छ। सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको फुस्रे गा.वि.स. लामिडाँडामा आगामी वर्षबाट सुरक्षा पोष्ट राख्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य सम्पन्न भएको छ। साथै रिक्त रहेका अन्य स्थानमा समेत सुरक्षाको आवश्यकता महसुस गरी भविष्यमा पोष्ट थप गर्ने योजना रहेको छ।

निकुञ्ज कर्मचारी र नेपाली सेना संयुक्त गरि गेटि

प्रमुख संरक्षण अधिकृत सहितको टोली निकुञ्ज अनुगमन गर्दै

निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा जैविक विविधताको संरक्षण गर्न निकुञ्ज कर्मचारी, नेपाली सेना, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण समूह (CBAPO)बाट नियमित रूपमा एकल तथा संयुक्त गस्ति हुँदै आएका छन्। अवस्था र स्थानको संवेदनशीलता हेरी विशेष गस्ति तथा स्वीपिङ अपरेसन समय समयमा संचालन हुने गरेका छन्। चोरी शिकार नियन्त्रण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सुराकी परिचालन तथा सूचना खरिद गर्ने कार्य गरिएको छ। निकुञ्जको संरक्षणमा थप प्रभावकारीता ल्याउन स्थानीय आमा समूह, इको क्लव, हिउँ चितुवा संरक्षण समूह, मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति, खर्क व्यवस्थापन समूह, गोसाईकुण्ड क्षेत्र विकास समिति, लाङटाङ क्षेत्र संरक्षण सरोकार समाज (LACCOS) तथा स्थानीय स्तरमा रहेका विभिन्न संघ संस्थासँग समन्वय हुँदै आएको छ।

५.२ प्रचारप्रसार कार्यक्रम

जैविक विविधता संरक्षण गर्न प्रचारप्रसारको महत्वपूर्ण भूमिका रहने गर्दछ। यस आ.व.मा सञ्चारमाध्यम (स्थानीय रसुवा एफ.एम), पत्रपत्रिका, पोष्टर प्रकाशन लगायतका माध्यमबाट प्रचारप्रसारको कार्यलाई निरन्तरता दिइयो। निकुञ्जमा रहेका वनस्पति, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधता संरक्षण गर्न यस आ.व.मा तपशिल बमोजिमका कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् :

- स्थानीय रसुवा एफ.एम.बाट जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी प्रचारप्रसार
- रसुवा, नुवाकोट, सिन्धुपाल्चोक ३ वटै जिल्लामा गठित चोरीशिकार नियन्त्रण समूह युवा जागरण परिचालन
- रसुवा जिल्लामा भरिया/गोठालाका लागि सचेतना कार्यक्रम
- रसुवा जिल्लाको धुञ्चे र स्याफ्रुमा फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि सचेतना कार्यक्रम
- रसुवा उच्च मा.वि., रसुवा, निलकण्ठ नमुना उच्च मा.वि., जिवजिवे, रसुवा, नेपाल राष्ट्रिय नि.मा.वि., टिमुरे, रसुवा, श्री नारायण मा.वि. लांगु, यासा, रसुवा, हाकुवेशी नि.मा.वि., हाकु, रसुवा, सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका अन्य २ वटा विद्यालय सहित ७ वटा विद्यालयमा जैविक विविधता संरक्षणसम्बन्धी स्कूल कार्यक्रम

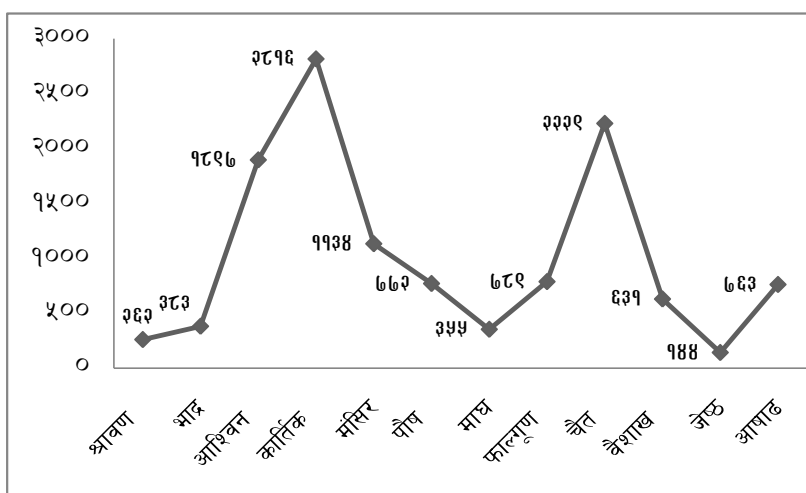
संरक्षणसम्बन्धी जातिविधिका बारेमा रसुवा एफ.एम.मा प्रत्यक्ष कुराकानी गर्दै निकुञ्जका सहायक संरक्षण अधिकृत श्री भूमिराज उपाध्याय

जैविक विविधता संरक्षण स्कूल कार्यक्रम, सिन्धुपाल्चोक, हेलम्बु, नाकोते

६. पर्यटक विवरण

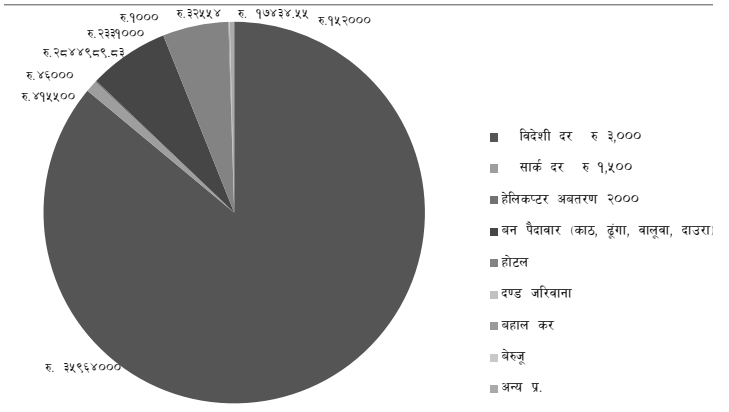
लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको महत्वपूर्ण पर्यटकीय गन्तव्य स्थलको रूपमा परिचित रहँदै आएको छ। स्थापना कालदेखि आ.व. २०७१/०७२ सम्म जम्मा २,७६,४२१ जना पर्यटकहरूले यस निकुञ्ज क्षेत्रको भ्रमण गरेका छन्। यस निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने पर्यटकहरूको संख्या आ.व २०५७/५८ देखि २०६२/६३ सम्म घट्दो क्रममा रहे पनि आ.व २०६३/६४ देखि पर्यटकको संख्यामा वार्षिक रूपमा वृद्धि भएको पाइएको छ। आ.व २०७१/०७२ मा १६,३१६ विदेशी र २७७ सार्क मुलुकका गरी जम्मा १६,५९३ पर्यटकहरूले (जसमा ४,३२८ ले राष्ट्रिय निकुञ्ज विभागबाट अनुमति लिइ भ्रमण गरेका) यस निकुञ्ज क्षेत्रको भ्रमण गरेका छन्। पर्यटकहरूलाई सार्क मुलुकका र अन्य विदेशी मुलुकका गरी २ समूहमा वर्गीकरण गरिएको छ र क्रमश रु १,६९५।- र रु ३,३९०।- (भ्याट सहित) गरी प्रति व्यक्ति प्रति पटक निकुञ्ज प्रवेश शुल्क लिने गरिएको छ। धुञ्चे हेडक्वाटर (रसुवा), घोडातवेला (रसुवा), कुटुमसाङ (रसुवा र नुवाकोटको सिमाना), शेर्माथाङ (सिन्धुपाल्चोक) र तिम्बु (सिन्धुपाल्चोक) गरी ५ स्थानमा प्रवेशद्वार राखी पर्यटकलाई प्रवेश अनुमति उपलब्ध गराउने गरिएको छ। यस आ.व २०७१/०७२ मा भ्रमण गरेका पर्यटकहरूमध्ये सबैभन्दा बढी २,८१६ जना कार्तिक महिनामा र सबैभन्दा कम १४४ जना जेष्ठ महिनामा रहेका छन्। आ.व २०७०/०७१ भन्दा यस आ.व मा पर्यटकको संख्या ४५७ जना (२.६८%) ले कम रहेको छ। (अनुसूचि ४ र ५)

राष्ट्रिय निकुञ्ज विभागबाट अनुमति लिइ भ्रमण गरेका ४,३२८ जना पर्यटक समावेश नभएको।

७. राजश्व विवरण

यस निकुञ्जको आ.व. २०५४/०५५ देखि आ.व. २०७१/०७२ सम्मको कूल राजश्व जम्मा रु २४,६४,८५,२२८.४११- रहेको छ। कार्यालयको तथ्यांक विवरण अनुसारको आ.व. २०५४/०५५ देखि कार्यालयले उठाएको वार्षिक राजश्व विवरण अनुसूची ४ मा संलग्न छ। आ.व. २०७१/०७२ मा विभिन्न शीर्षकहरूबाट यस निकुञ्जको कूल राजश्व जम्मा रु ५,४७,८८,४७८.४८० रहेको छ जसमध्ये यस निकुञ्ज कार्यालयबाट उठेको रु ४,१८,०४,४७८.३८ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट यस निकुञ्जको नाममा प्रवेश अनुमति बापत संकलन भएको रु १,२९,८४,०००१- रहेको छ। निकुञ्जको राजश्व आम्दानीको प्रमुख स्रोत पर्यटक प्रवेश शुल्क रहेको छ। आ.व २०७१/०७२ मा उठेको कूल राजश्वमध्ये पर्यटक प्रवेश शुल्कबाट मात्र रु ४,९३,६३,५००१- प्राप्त भएको छ जुन कूल राजश्वको ९०.१०% हुन आउँछ। आ.व. २०७०/०७१ को भन्दा यस आ.व.को राजश्व रु २४,५५,८७२।१५ (४.२९%) ले कम हुन आएको छ। (अनुसूचि ३ र ४)

राष्ट्रिय निकुञ्ज विभागबाट संकलन भएको राजश्व रु १,२९,८४,०००१- समावेश नभएको

८. वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (WCCB) को बैठक सम्पन्न

वन्यजन्तुको चोरी शिकार तथा तिनका अंग प्रत्यङ्गको अवैध व्यापारलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न मिति २०६९/०७/२६ मा जिल्ला स्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई, रसुवा शाखाको गठन भएकोमा यस आ.व. मा सोही इकाईको ३ (तीन) वटा बैठक सम्पन्न भएका छन्। WCCB बैठक संचालन गर्न लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती सहयोग आयोजनाको समेत आर्थिक सहयोग रहने गरेको छ।

- मिति २०७१/०६/३१ मा सम्पन्न बैठकमा निकुञ्जको क्षेत्र हुँदै चीनतर्फ रक्तचन्दन काठ गैह्रकानूनी रूपमा ओसारपसार भएको घटना सम्बन्धमा मुद्दाको अनुसन्धान गर्ने एवं मुद्दा हेर्ने निकाय कुन हो भन्ने विषयमा द्विविधा भई फरक फरक निकायबाट अनुसन्धान र फरक फरक निकायमा मुद्दा दायर भएकोले यस सम्बन्धमा कानूनी स्पष्टताको लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने, WCCB अन्तर्गत निकुञ्ज कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, नेपाली सेना, जिल्ला वन कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी वल, राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय, रसुवागढी भन्सार कार्यालयबाट सकभर अधिकृत प्रतिनिधि रहने गरी वन्यजन्तु अपराधसम्बन्धी सूचना आदानप्रदान र नियन्त्रण लगायतका कार्य गर्न निकुञ्ज कार्यालयका सहायक संरक्षण अधिकृतको संयोजकत्वमा उपसमिति गठन गर्ने, रसुवागढी नाका हुँदै निकासी पैठारी हुने वस्तुसँगै वन्यजन्तु, वनस्पतिको गैह्रकानूनी ओसारपसार हुन सक्ने सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै प्रभावकारी नियन्त्रणका लागि सम्बन्धित निकायहरूले आ-आफ्नो तर्फबाट पहल गर्ने लगायतका निर्णय भएको थियो। सो बैठकमा रसुवा जिल्ला अदालतका माननीय जिल्ला न्यायाधीस श्री राजकुमार खतिवडा र रसुवा जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री उद्धव प्रसाद भट्टराईको विशेष उपस्थिति रहेको थियो।
- यसै गरी मिति २०७२/०३/२४ मा रसुवा जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री शिवराम गेलालको विशेष उपस्थिति साथै WCCB रसुवा शाखाका संयोजक यसै निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री हरिभद्र आचार्यको अध्यक्षतामा सम्पन्न बैठकमा विगतका बैठकका निर्णयहरूको कार्यान्वयन सम्बन्धमा समीक्षा गरिनुका साथै वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण कार्यका लागि सम्बन्धित निकायहरूबीच आगामी दिनमा अभि बढी प्रभावकारी ढंगले समन्वयात्मक रूपले सहयोग उपलब्ध गराई काम अगाडी बढाउने, सरोकारवाला समेतको सहभागितामा गठन गरिएको सूचना आदानप्रदान गर्ने, उप समितिलाई कार्यक्रम तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गराउन आवश्यक सहयोग गर्ने लगायतका निर्णय भएको थियो।

- थप १ वटा WCCB बैठक सिन्धुपाल्चोक, चौतारामा मिति २०७१/१२/२७ गते आयोजना गरिएको थियो । उक्त बैठकमा निकुञ्जको पूर्वी क्षेत्र गोलचे, गुम्बा गा.वि.स.का हिमाली क्षेत्रमा यासागुम्बा संकलनमा हुन सक्ने गैह्रकानूनी क्रियाकलाप नियन्त्रण गर्न सबै सरोकारवाला निकायको सहयोग जुटाउने प्रयास गरिएको थियो ।

धुञ्चे, रसुवामा आयोजित वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (WCCB) को बैठक

५. कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धि तालिम

यस निकुञ्जमा कार्यरत कर्मचारीहरू मध्ये १७ जना गेमस्काउटहरूलाई निकुञ्जको मुख्य कार्यालयमा कार्यालय प्रयोजनका लागि अति आवश्यक (फ्याक्स) FAX, फोटोकपी, इमेल, इन्टरनेट, कम्प्युटरको प्रयोग, जि.पि.एस. (GPS) को प्रयोग, बाइनाकुलर (Binocular) को प्रयोग, ओभर हेड प्रोजेक्टर (Overhead Projector) समेत equipment को handling सम्बन्धी २ दिने कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धि तालिम यहि मिति २०७२ साल वैशाख ३ र ४ गते सम्पन्न भयो ।

१०. रविस पिट निर्माण

यस आ.व.मा रसुवा जिल्लाको धुञ्चे तथा स्याफ्रु गा.वि.स.मा संकलन हुने फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न विभिन्न ५ वटा स्थानहरूमा रविस पिट निर्माण कार्य सम्पन्न भएका छन् ।

गोसाईकुण्ड पदमार्गमा निर्माण भएको रविस पिट (लौरीविना नजिक)

११. काठेपुल निर्माण

स्थानीय जनतालाई आवतजावत गर्न सहज हुने र पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले रसुवा जिल्लाको स्याफ्रु जाने बाटो वडा नं. ४ र टूलो भाखुबाट टूलो स्याफ्रु जाने बाटोमा काठेपुलको निर्माण सम्पन्न भयो ।

काठेपुल निर्माण स्याफ्रु, रसुवा

१२. डढेलो नियन्त्रण

यस निकुञ्जको रसुवा, नुवाकोट र सिन्धुपाल्चोक गरी ३ वटै जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा सधैंजसो सुखवा याम चैत, वैशाख महिनामा लाग्ने डढेलो नियन्त्रण गर्न सहयोग पुग्ने उद्देश्यले रसुवा जिल्लाको धुञ्चे स्थित वन क्षेत्रमा २०० मिटर लम्बाइको फायर लाइन (Fire Line) बनाइएको छ। यसका साथै रसुवा जिल्लाको बढी आगलागी हुने सम्भावित धुञ्चे, स्याफ्रु, वृदिम, टिमुरे, राम्चे गा.वि.स., सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको हेलम्बु, किउल, वरुवा, स्याउले गा.वि.स. साथै नुवाकोट जिल्लाका समेत विभिन्न स्थानहरूमा आगलागी नियन्त्रणसम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। निकुञ्जका विभिन्न मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह, मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति अन्तर्गतका सदस्यहरूलाई डढेलो नियन्त्रणसम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम र प्रचारप्रसार कार्य गरिएको थियो। यस आ.व. मा निकुञ्जबाट गरिएका डढेलो नियन्त्रणसम्बन्धी प्रचारप्रसार कार्यक्रम, नियमित गस्ति र समय समयमा भएको वर्षाका कारण विगतका वर्षहरूमा जस्तो हुने गरेको वन डढेलोको समस्या भएन।

१३. गोरेटो/घोडेटो बाटो मर्मत

पर्यटक आकर्षणका दृष्टिले यस निकुञ्जको गोसाईकुण्ड क्षेत्रले उच्च महत्व राख्दछ। पर्यटक आगमनलाई दिगो बनाउन गोसाईकुण्ड जाने गोरेटो/घोडेटो बाटो मर्मत गर्नु आवश्यक छ। हरेक वर्ष दशौं हजार स्वदेशी तथा विदेशी धर्मावलम्बी/पर्यटक श्री महादेवको दर्शन गर्न साथै उच्च हिमाली क्षेत्रमा अवस्थित गोसाईकुण्डको अवलोकन गर्न आउने गर्दछन्। वर्षा याममा समय समयमा पहिरो गई बाटो समेत अवरुद्ध हुने गरेको हुँदा यसै अवस्थालाई मध्यनजर राख्दै यस आ.व.मा गोसाईकुण्ड क्षेत्रको बुद्ध मन्दिर परिसर, सूर्यकुण्ड फेदी र धुञ्चे क्षेत्रमा गोरेटो/घोडेटो बाटो मर्मत कार्य सम्पन्न गरियो।

बाटो मर्मत लौरीविना, रसुवा/फेदी, घोटे, नुवाकोट

१४. सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा यासांगुम्बा संकलन पुर्जि वितरण

राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रमा पाइने बहुमुल्य जडिबुटी यासांगुम्बा संकलन र ओसारपसार सम्बन्धमा हिमाली राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली (पहिलो संशोधन, २०७१) बमोजिम यस निकुञ्जको सिन्धुपाल्चोक जिल्ला गुम्बा गा.वि.स. वडा नं. ९, टेम्पाथान क्षेत्रमा यस आ.व.मा यासांगुम्बा जडिबुटीको संकलन पुर्जा/छोडपुर्जा दिइयो। सो कार्यमा निकुञ्जबाट रेञ्जरद्वय सुदिपराज अधिकारी र रमेश वस्नेत गरी १० जना, यस निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ श्री नारायण दल गण तर्फबाट उपसेनानी सुशील खड्का सहित २३ जना गरी कूल जम्मा ३३ जनाको टिम खटिएको थियो। मिति २०७२/०१/०५ गतेबाट ३० दिन सम्मको लागि पुर्जा वितरण कार्यको सुरुवात गरिएको थियो। मिति २०७२/०१/०७ गतेबाट यासांगुम्बा संकलन क्षेत्र जुगल हिमालको फेदी पेमाशाल क्षेत्रमा गस्ति गर्ने र पुर्जा चेक जाँच गर्ने कार्य गरिएको थियो। यासांगुम्बा पुर्जा संकलन, वितरण कार्य संचालन भइरहेको अवस्थामा यहि मिति २०७२/१/१२ गते गएको भुकम्पबाट सम्पूर्ण कार्यक्रम प्रभावित भयो। भुकम्पबाट उक्त टिममा कसैको पनि हताहति भएन। बन्दोबस्तीका सामानहरू देक्ची, प्रेसर कुकर, मेट्रेस, टिनको बाकस, रुप्सा फोला आदि पहिरोमा परि नष्ट भए। संयुक्त टिम नै सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको गुम्बा गा.वि.स. वडा नं. ९ र गोल्चे गा.वि.स. वडा नं. १ मा मिति २०७२/०१/१८ गतेसम्म अलपत्र परेकोमा पछि हेलिकप्टरबाट उद्धार भएको थियो। यासांगुम्बा पुर्जा वितरण समयावधिमा नियमानुसार प्रति व्यक्ति प्रति पुर्जा निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रका बासिन्दाहरूका लागि रु ५००१-, मध्यवर्ती क्षेत्र बाहेक निकुञ्ज रहेका जिल्लाका बासिन्दाहरूका लागि रु २,०००१- र निकुञ्ज रहेको जिल्ला बाहेकका अन्य जिल्लाका बासिन्दाहरूका लागि रु ३,०००१- लिइएको उक्त अवधिमा संकलन पुर्जा व्यक्ति संख्या र संकलित राजश्व विवरण :

क) संकलन इजाजत पुर्जा व्यक्ति संख्या-६०८

ख) संकलित पुर्जा वापतको राजश्व- रु ६,३८,५००१-

भुकम्पका कारणले छोडपुर्जा संकलन कार्यमा समस्या आएको हुँदा तपशिल बमोजिमको यासांगुम्बाको छोडपुर्जा संकलन भएको

ग) छोडपुर्जा- १ (एक) किलो

घ) राजश्व रकम- रु १०,०००१-

यासांगुम्बा पुर्जि वितरणको दृश्य

१५. विशिष्ट महानुभावहरूबाट निकुञ्ज भ्रमण

मिति २०७१/०८/१२ मा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका उपमहानिर्देशक श्री फणिन्द्र खरेल, निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री हरिभद्र आचार्य, पवित्र हिमालय भू-परिधि कार्यक्रमका श्री अनन्त भण्डारी र मध्यवर्ती सहयोग आयोजनाका आयोजना प्रबन्धक श्री गौतम पौड्यालको संयुक्त टिमले यस निकुञ्जमा पर्ने महत्वपूर्ण पर्यटकीय गन्तव्य स्थल लाङटाङ तथा क्यान्जिङ क्षेत्रको भ्रमण गर्नुभएको थियो ।

१६. भुकम्पबाट क्षति

मिति २०७२ साल वैशाख १२ गते गएको विनासकारी भुकम्पबाट धुञ्चे, रसुवामा अवस्थित निकुञ्ज कार्यालयको मुख्य भवनमा सामान्य क्षति पुग्यो भने हेडक्वाटरका अन्य आवास भवनहरू लगायत रसुवा, नुवाकोट, सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा रहेका पोष्ट भवनहरूका साथै निकुञ्जको सुरक्षा पोष्टहरूमा पूर्ण रुपमा क्षति पुगेको छ । निकुञ्जको रसुवा जिल्लामा अवस्थित लाङटाङ क्षेत्रमा अकस्मात् हिउँ पहिरो गइ लाङटाङ गाउँ नै क्षतविक्षत हुन पुग्यो । विगत लामो समयदेखि यसै निकुञ्जमा करारमा कार्यरत गेमस्काउट श्री ग्याल्बु तामाङको सोही हिउँ पहिरोमा परि मृत्यु हुन गयो । यसका साथै हालसालै पुनर्गठित लाङटाङ मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष श्री छोवाङ ठिलेको समेत मृत्यु भयो भने लाङटाङ क्षेत्रमा निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ उपसेनानी सहित १० जनाको टोली सोही हिउँ पहिरोमा परि वेपत्ता भए । यसै गरी निकुञ्जको मैलुङ, रसुवामा निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ १ जना सुरक्षाकर्मीको पहिरोमा परि मृत्यु भयो ।

निकुञ्ज हेडक्वाटर, धुञ्चे, रसुवाको आवास भवनमा भुकम्पबाट क्षति पुगेपछि

भुकम्पबाट क्षति पुगेको निकुञ्जको रसुवा जिल्लामा अवस्थित बिम्सा सुरक्षा पोष्ट

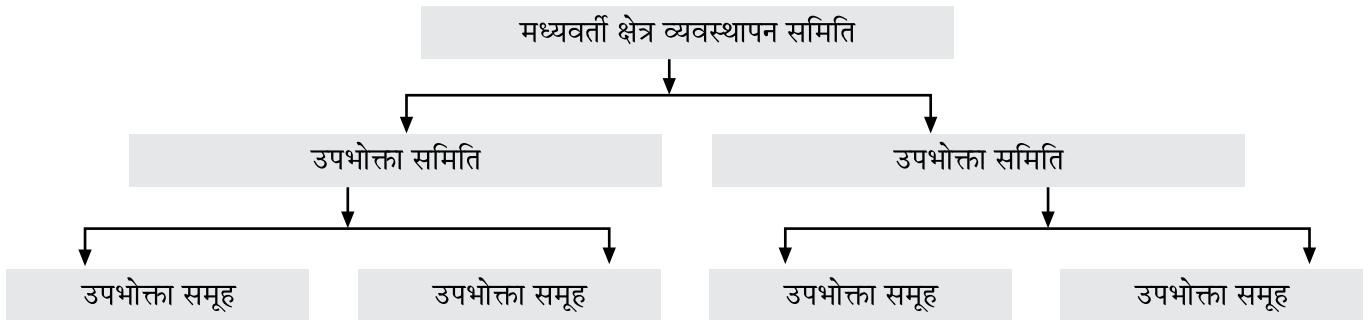
यसै भुक्म्पबाट मानवीय क्षति हुनुका साथसाथै निकुञ्जको रसुवा जिल्लामा अवस्थित महत्वपूर्ण पर्यटन मार्ग लाङटाङ, क्यान्जिङ क्षेत्र पूर्ण रूपमा क्षतविक्षत भए । साथै ठाडेपाटी, घोप्टे, सिन्धुपाल्चोक क्षेत्रका मेलम्चीघ्याङ, तार्केघ्याङ, सेतीघ्याङ, घाङ्ग्युल, शेर्माथाङ, पाँच पोखरी लगायतका महत्वपूर्ण मानिएका यस निकुञ्जका पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा पूर्ण रूपमा क्षति हुन पुग्यो । गोसाईकुण्ड क्षेत्रमा भने सामान्य क्षति भयो भने बीच बाटोमा ठाउँ ठाउँमा बाटो अवरुद्ध हुन पुग्यो । निकुञ्ज भित्रका ३ वटै रुटहरू गोसाईकुण्ड, लाङटाङ र ठाडेपाटी रुटका ५५ वटा होटलहरूमा समेत क्षति पुग्यो । समग्रमा निकुञ्जको ३ वटै जिल्लाका विभिन्न स्थानमा पहिरो गइ जैविक विविधतामा ठूलो क्षति पुग्यो ।

१६.१ भुक्म्प पश्चात् विभिन्न संघ/संस्थाबाट सहयोग प्राप्त

मिति २०७२/०१/१२ मा गएको विनासकारी भुक्म्पबाट निकुञ्ज कार्यालय तथा निकुञ्ज सुरक्षा पोष्टका भौतिक संरचना (भवनहरू) पूर्ण रूपमा क्षति भएकोमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, WWF Nepal हरियो वन कार्यक्रम, Zoological Society of London बाट तत्काल मर्मत गरी बसोबास गर्न निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ श्री नारायण दल गणको लागि १६.५ टन जस्तापाता, २३८.७५ बन्डल रंगीन जस्तापाताको सहयोग प्राप्त भएको थियो ।

१७. मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को चौथो संसोधन, २०४९ अनुरूप मध्यवर्ती क्षेत्रको अवधारणा आएको हो । मध्यवर्ती क्षेत्रको मुख्य उद्देश्य निकुञ्ज वरिपरी बस्ने स्थानीय समुदायलाई प्राप्त लाभको न्यायोचित बाँडफाँड गर्ने तथा निकुञ्जमा परेको स्रोतमाथिको चापलाई कम गर्दै लैजाने रहेको छ । मध्यवर्ती क्षेत्रमा सम्बन्धित उपभोक्ता समिति तथा समूहहरू मार्फत् संरक्षण र विकास निर्माणका कार्यहरू संचालन हुने गरेका छन् ।

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरूको प्रतिनिधिमूलक संस्था हो । प्रथम पटक मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको गठन मिति २०५७ सालमा तेन्जेन पासाङ तामाङको अध्यक्षतामा भएको थियो । उक्त समितिको पाँच वर्ष अवधि पूरा भएपछि मिति २०६५/०६/०९ मा पासाङ थोक्राको अध्यक्षतामा ५ वर्षको लागि नयाँ कार्य समिति गठन भएको थियो । हाल सो समितिको अवधि समाप्त भइ व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन हुने क्रममा रहेको छ । मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिमा निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत सदस्य सचिव र सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिका प्रतिनिधिहरू लगायत प्रत्येक उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरू सदस्य रहने प्रावधान रहेको छ ।

१७.१ मध्यवर्ती क्षेत्रको बजेट विनियोजन तथा निकास

निकुञ्जले गरेको कूल राजश्व आम्दानीको ३०% देखि ५०% सम्मको रकम सम्बन्धित मध्यवर्ती क्षेत्रको विकासमा खर्च गर्नुपर्ने प्रावधान राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को चौथो संसोधन, २०४९ मा रहेको छ । यसरी प्राप्त हुने रकमको खर्च तपसिल बमोजिमका शीर्षक र अनुपातको अधिनमा रही गर्नुपर्ने प्रावधान मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ मा रहेको छ :

- क) सामुदायिक विकास – ३०%
- ख) संरक्षण कार्यक्रम – ३०%

- ग) आय आर्जन तथा सीप विकास कार्यक्रम - २०%
घ) संरक्षण शिक्षा - १०%
ङ) प्रशासनिक खर्च - १०%

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्जको हकमा निकुञ्जले आर्जन गरेको वार्षिक आम्दानीको ५०% रकम मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापनमा खर्च हुने व्यवस्था गरिएको छ।

१७.२ मध्यवर्ती क्षेत्र तर्फको वार्षिक प्रगति बिबरण

आ.व. २०७१/०७२ को मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रम संचालनका लागि रु २,००,००,०००।- (दुई करोड रुपैयाँ) स्विकृत भई आएकोमा सामुदायिक विकास, संरक्षण कार्यक्रम, आयआर्जन तथा सीप विकास कार्यक्रम, संरक्षण शिक्षा तथा प्रशासनिक खर्च समेतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दाको भारित प्रगती ९३% रहेको छ। सोको विवरण अनुसूचि २ ख मा रहेको छ।

१८. मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नविकरण

यस निकुञ्ज अन्तर्गतका मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरू मध्ये ५ वर्षको अवधि सकिइ नविकरण गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेका सामुदायिक वनहरूमध्ये यस आ.व.मा लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र सहयोग आयोजनाको आर्थिक सहयोगमा रसुवा जिल्ला अन्तर्गतका सरमथली गा.वि.स.का ३ वटा, यासाँ गा.वि.स.का २ वटा, भोर्ले गा.वि.स.का १ वटा, धैबुङ गा.वि.स.का १ वटा र लहरेपौवा गा.वि.स.का ३ वटा गरी कूल जम्मा १० वटा (ब्राकलपाखा, सिमलडाँडा, आकाशदेवी, माहुरपाखा, ताम्राङ आरुखर्क, लामाचेत महिला, तारुके महिला, रातोमाटे, काभ्रेखोला, बुर्लुङपाखा) मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरूको विधान, कार्ययोजना नविकरण भइ हाल हस्तान्तरणको प्रक्रियामा रहेका छन्।

उपभोक्ता समूहको छलफल/अन्तरक्रिया

१९. मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति/व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन तयारी बैठक

मिति २०७१/०५/०३ गते रसुवा जिल्ला स्थित धुञ्चेमा प्रमुख राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, नागरिक समाज, पत्रकार, सरोकारवाला संघसंस्थाहरूबीच छलफल तथा अन्तरक्रिया गरिएको थियो। सो अवधिमा २५ जना सहभागीहरूको उपस्थिति रहेको थियो। यस अन्तरक्रिया कार्यक्रममा निकुञ्ज अन्तर्गतका उपभोक्ता समूह, समिति, व्यवस्थापन समितिको ५ वर्षे अवधि समाप्त भएकोले पुनर्गठन गर्न सम्बन्धित निकायसँग तयारी बैठक र छलफल समेत गर्दै जाने सहमति भएको थियो।

२०. मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति/व्यवस्थापन समिति पुनर्गठनका लागि अभिमुखिकरण तालिम

यस निकुञ्ज अन्तर्गतका मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति/व्यवस्थापन समिति पुनर्गठनका लागि यस निकुञ्जको हेडक्वाटर धुञ्चे, रसुवामा मिति २०७१/५/२० देखि २०७१/५/२१ सम्म २ दिन तालिम, अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो। जसमा निकुञ्ज कार्यालयबाट १८ जना, मध्यवर्ती सहयोग आयोजनाको तर्फबाट ३ जना, नारायण दल गणका २ जना गरी जम्मा २३ जनाको सहभागिता रहेको थियो। जसमा सुरुमा राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूसँगको अन्तरक्रिया, समूह/समिति पुनर्गठन प्रक्रिया, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली २०५२ र निर्देशिका २०५६ का विविध पक्षमा निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत, सहायक

संरक्षण अधिकृत, रेञ्जरबाट सहभागी गेमस्काउट, नारायण दल गणका प्रतिनिधि र सहयोग आयोजनाका प्रतिनिधिलाई नीतिगत तथ कानूनी प्रक्रियाका विविध पक्षमा जानकारी गराइएको थियो ।

२१. मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति पुनर्गठन

मिति २०६५/०६/०९ मा गठन भएको मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको अवधि समाप्त भएकोले यस निकुञ्ज अन्तर्गतका मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति/व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेकोमा यस आ.व.मा जम्मा २० वटा उपभोक्ता समिति र सो अन्तर्गतका १९१ वटा उपभोक्ता समूहहरू (धैबुङ उपभोक्ता समिति अन्तर्गतका समूहहरू समेत समावेश गरी) नुवाकोट, रसुवा र सिन्धुपाल्चोक गरी तीन जिल्लाका ३४ गा.वि.स.हरूमा पुनर्गठन भइसकेका छन् । रसुवा जिल्लाको धैबुङ उपभोक्ता समिति पुनर्गठन हुन नसक्दा हालसम्म मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन हुन सकेको छैन जुन कार्य आगामी आ.व.मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ । समूह/समिति पुनर्गठन कार्यमा लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती सहयोग आयोजनाबाट आर्थिक सहयोग उपलब्ध भएको थियो । हालसम्म गठन भएका र हुन बाँकी उपभोक्ता समितिको विधान तयार गर्ने कार्य आगामी आ.व.मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।

समूह/समिति पुनर्गठन होमाछे, सिन्धुपाल्चोक

टिमुरे उपभोक्ता समिति गठन

समूह गठन, स्याफु, रसुवा

समूह गठन, बृदिम, रसुवा

२२. फछ्यौट हुन बाँकी बेरुजु रकम

यस कार्यालयमा हालसम्म कायम बेरुजु रकम रु ९५,५८,०००।- (पन्चान्नब्बे लाख अन्ठाउन्न हजार रुपैयाँ) रहेको छ ।

२३. अन्तरसिमा/समन्वय बैठक

जैविक विविधता संरक्षण, वन्यजन्तु, वनस्पति तथा अन्य वन पैदावारको अवैध व्यापार नियन्त्रण गर्न जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी कार्यालय, अन्य संघ संस्था, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, पत्रकार, नागरिक समाज, स्थानीय जनताबीच तथा सिमापार क्षेत्र तिब्बत चीनका समकक्षीहरूसँग समय समयमा समन्वय बैठक आयोजना हुने गरेको छ । यस आ.व. मा जम्मा ५ (पाँच) वटा अन्तरसिमा/समन्वय बैठक सम्पन्न भएका छन् ।

- मिति २०७१/०४/०१ गतेका दिन श्री नारायण दल गण, ब्राबल व्यारेक, धुञ्चे, रसुवामा निकुञ्ज प्रमुख तथा गणका प्रमुख साथै प्रतिनिधिहरूबीच छलफल भइ राम्चे क्षेत्रको नेपाली सेनाको जग्गाको माथिल्लो भागमा २०० वटा विरुवा मैलुङ जलविद्युत आयोजना मार्फत रोप्ने, क्यान्जिङमा निकुञ्जको सरकारी जग्गा घेरावार गर्ने र क्रमश अतिक्रमण हुने सम्भावना रहेको हुँदा १५ दिनको सूचना दिइ हट्ने मौका दिने, नहटेमा बल प्रयोग गरी हटाउने, कुट्टमसाङ पोष्ट, ठूलो स्याफ्रु पोष्ट मर्मत गर्न तथा चोलाङपाटी क्षेत्रमा नयाँ पोष्ट विस्तार गर्न थप एक भान्साघर र शौचालय बनाउन अनुरोध गर्ने, टेम्पाथान क्षेत्रमा पोष्ट विस्तार गर्न भाद्र महिनाको अन्तिमतिर निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत र गणपति स्थलगत निरीक्षणमा जाने, पोष्टका कर्मचारीहरूलाई PRO active बनाउने लगायतका विषयमा फलफल भइ सहमति भएको थियो ।
- मिति २०७१/०८/१० मा निकुञ्ज संरक्षण एवं सुरक्षा व्यवस्थापनसम्बन्धी बैठक बसी निकुञ्ज अन्तर्गतका समूह/समिति पुनर्गठन गर्ने कार्य सुचारु भइरहेको अवस्थामा यसलाई थप व्यवस्थित गरी नेपाली सेना तथा नेपाल प्रहरी लगायतका सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी आवश्यक स्थानमा सुरक्षा निकाय परिचालन गर्न सम्बन्धित निकायलाई अनुरोध गर्ने, निकुञ्जको संरक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सम्भावित स्थानमा संयुक्त गस्ति परिचालन गर्ने, लाङटाङ गा.वि.स. घोडातवेला क्षेत्रमा निकुञ्ज पोष्ट तथा निकुञ्ज सुरक्षार्थ खटिने सुरक्षाकर्मी पोष्टमा बत्ती, मोवाइल चार्ज, सूचना आदानप्रदान लगायतका सेवा सुविधा लिइ निकुञ्ज संरक्षण कार्यमा थप व्यवस्थापन गर्न घोडातवेला पोष्ट नजिक रहेको खोलाको पानी प्रयोग गरी मिनि हाइड्रो निर्माण गर्ने, सो सम्बन्धमा निर्माण सम्पन्नताको लागि निकुञ्जका सहायक संरक्षण अधिकृत श्री भुमिराज उपाध्याय, नारायण दल गणका सहायक सेनानी श्री सन्तोष पौडेल र होटल व्यवसायी श्री दिण्डुप लामा प्रतिनिधि रहने गरी निर्माण समिति गठन गर्ने, सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी कार्य सम्पन्न गर्ने लगायतका निर्णय भएको थियो ।
- मिति २०७१/१०/०८ गते यस निकुञ्ज र त्रिशुली ३A जलविद्युत आयोजनाका प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा समन्वय बैठक बसी त्रिशुली ३A जलविद्युत आयोजनाको प्रस्तावित क्षेत्र यस निकुञ्जको राम्चे, लहरेपौवा क्षेत्रमा पर्ने हुँदा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागसँग भएको सम्झौता अनुसार निकुञ्ज कार्यालयले तोकेको उपयुक्त स्थानमा १ वटा सुरक्षा पोष्ट भवन निर्माणको लागि दुवै पक्षले आ-आफ्नो तर्फबाट सहयोग उपलब्ध गराउने, निकुञ्ज क्षेत्रमा सुख्खा याममा लाग्ने डढेलो नियन्त्रणका लागि त्रिशुली ३A जलविद्युत आयोजनाबाट आयोजना प्रभावित स्थानको डढेलो नियन्त्रणका लागि निकुञ्ज कार्यालयबाट प्रस्तावित कार्यक्रममा सहयोग उपलब्ध गराउने लगायतका निर्णय भएको थियो ।
- मिति २०७१/१२/२१ मा यस निकुञ्ज अन्तर्गतको मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समूह/समिति/व्यवस्थापन समितिको पुनर्गठन सम्बन्धमा जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायका प्रमुखहरूको उपस्थितिमा समन्वय बैठक बसी यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा हाल भइरहेको उपभोक्ता समूह/समिति पुनर्गठन कार्यमा कहिं कुनै व्यक्ति/समूहबाट भइरहेको अवरोध असजिलो परिस्थितिलाई ध्यानमा राखी उपभोक्ता समूह/समिति पुनर्गठन कार्यमा खटिइ जाने कर्मचारी टिमले सुरक्षा निकायसँग समन्वय गर्ने, उपभोक्ता समूह/समिति पुनर्गठन सम्पन्न भए लगत्तै मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन गर्ने, यस निकुञ्जका डढेलो लाग्न सक्ने सम्भावित क्षेत्रहरूको पहिचान गरी विशेष निगरानी गर्ने र स्थानीय सूचक राख्ने, मध्यवर्ती उपभोक्ता समूह/समिति, आमा समूह, युवा क्लव, चोरी शिकार नियन्त्रण समूहलाई सक्रिय बनाउने, प्रचारप्रसार गर्ने, स्कूल कार्यक्रम गर्ने, पानीका मुहान स्रोतको पहिचान गरी सुख्खा याममा पानीको व्यवस्था मिलाउने, अग्नि रेखा बनाउने, अग्नि नियन्त्रणका सामान तयारी हालतमा राख्ने, गाडी, मोटरसाइकल तयारी अवस्थामा राख्ने, डढेलो नियन्त्रण गरी वातावरण स्वच्छ राख्ने तर्फ सबै सरोकारवाला निकायले उच्च सतर्कता अपनाउने लगायतका निर्णय भएको थियो ।

- मिति २०७२/०१/१२ गते धुञ्चे, रसुवामा राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, मध्यवर्ती सहयोग आयोजना सहितका अन्य सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधिहरू र सिमापारी केरुङ, तिब्बतका प्रतिनिधिहरूबीच समय समयमा हुन सक्ने वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको अवैध ओसारपसारलाई नियन्त्रण गर्ने बारेका विविध पक्षमा छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी अन्तरसिमा समन्वय बैठक सम्पन्न गरिएको थियो ।

धुञ्चे, रसुवामा आयोजित अन्तरसिमा समन्वय बैठक

२४. चोरी शिकारी पक्राउ तथा मुद्दा

- तिप्लीङ गा.वि.स. वडा नं. ५ धादिङ बस्ने फुर्पा भन्ने रुप्चा तामाङ रेडपाण्डाको छाला ओसारपसार कार्यमा पक्राउ परेकोमा मिति २०७१/०६/०८ मा यस कार्यालयमा मुद्दा दायर भइ निजलाई पुर्पक्षको लागि जिल्ला कारागार, रसुवामा थुनामा पठाइएको ।
- सिन्धुपाल्चोक जिल्ला गोल्चे गा.वि.स. वडा नं. १ बस्ने रामकाजी दोङ्ग र ए.ए. बस्ने साइला दोङ्ग जडिबुटी (कुटकी) खरिद तथा बिक्री वितरण कार्यमा ३६० के.जी. कुटकी सहित पक्राउ परेकोमा मिति २०७१/०८/१० मा यस कार्यालयमा मुद्दा दायर भइ निजहरू रु २८,२५०।- धरौटी सहित तारेखमा रहेको ।
- वन्यजन्तुको अवैध आखेटोपहार, जडिबुटी र रेडपाण्डाको छाला राखेको अभियोगमा पक्राउ परेका रसुवा जिल्ला टिमुरे गा.वि.स. वडा नं. ५ बस्ने सोनाम छिरिङ घले विरुद्ध मिति २०७१/०९/०६ मा यस कार्यालयमा मुद्दा दायर भइ निजलाई पुर्पक्षको लागि जिल्ला कारागार, रसुवामा थुनामा पठाइएको ।
- वन्यजन्तुको अवैध आखेटोपहार, जडिबुटी र धराप, पासो संकलन गरी राखेको अभियोगमा सिन्धुपाल्चोक जिल्ला भोताङ गा.वि.स. वडा नं. १ बस्ने पुर्ण बहादुर तामाङ पक्राउ परेकोमा मिति २०७१/१०/२२ मा यस कार्यालयमा मुद्दा दायर भइ निजलाई पुर्पक्षको लागि जिल्ला कारागार, रसुवामा थुनामा पठाइएको ।
- रेडपाण्डाको छाला ओसारपसार तथा बिक्री वितरण कार्यमा पक्राउ परेका जिल्ला सिन्धुपाल्चोक तुलो पाखा गा.वि.स. वडा नं. २ स्थायी घर भइ हाल जिल्ला रसुवा धुञ्चे गा.वि.स.वडा नं. ५ बस्ने बुद्ध लामा, जिल्ला रसुवा हाकु गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थायी घर भइ हाल धुञ्चे-५, रसुवा बस्ने देवी तामाङ, जिल्ला रसुवा यासाँ गा.वि.स. वडा नं. ५ बस्ने राम बहादुर नेकोर तामाङ र फरार जिल्ला रसुवा यासाँ गा.वि.स. वडा नं. ४ बस्ने दावा तामाङ विरुद्ध यस कार्यालयमा मिति २०७२/०१/०८ मा मुद्दा दायर भएकोमा पक्राउ परेका निजहरूलाई पुर्पक्षको लागि जिल्ला कारागार, रसुवामा थुनामा पठाइएको ।
विस्तृत विवरण अनुसूचि ९ मा संलग्न छ ।

रेडपाण्डाको छाला ओसारपसार कार्यमा पक्राउ परेको व्यक्ति

वन्यजन्तुको अवैध आखेटोपहार, जडिबुटी र धराप, पासो संकलन गरी राखेको अभियोगमा पक्राउ परेको व्यक्ति

२५. वन्यजन्तुको मृत्यु तथा अन्य घटना

विविध कारणले घाइते तथा मृत्यु भएका वन्यजन्तुहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने गरिएको छ। यस आ.व.मा वन्यजन्तुसम्बन्धी जम्मा ७ (सात) वटा घटना भएका छन्। जसमध्ये बँदेलसम्बन्धी २ वटा, निर विरालोसम्बन्धी २ वटा, हिमाली कालो भालूसम्बन्धी १ वटा, दुम्सीसम्बन्धी १ वटा र रतुवा मृगसम्बन्धी १ वटा रहेका छन्।

सामुदायिक वनका अध्यक्षले भोर्ले गा.वि.स. थलागाड पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन क्षेत्र भित्र हिमाली कालो भालूको कालगतिले मृत्यु भएको भनि निकुञ्ज कार्यालयमा जानकारी गराएकोमा उक्त हिमाली कालो भालूलाई निकुञ्ज हेडक्वाटर, धुञ्चे, रसुवा ल्याई मिति २०७१/११/१० मा सरकारी सामान पित्त र छाला भिकी जिन्सी बाँधी अन्य भागहरू निकुञ्ज हेडक्वाटर परिसरमा खाडल खनि गाडिएको थियो। वन्यजन्तु घटनासम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचि २० मा रहेको छ।

२६. सिमसार व्यवस्थापन

सामान्यतया सिमसार क्षेत्रलाई Biological Super Market अथवा Kidney of Nature भन्ने गरिन्छ। सिमसार क्षेत्रमा वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको उपस्थिति बढी मात्रामा हुने गर्दछ। लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्जमा पर्ने अन्तर्राष्ट्रिय महत्वको रामसारमा सूचिकृत गोसाईकुण्ड र वरिपरिका तालहरूको संरक्षण र व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान पुऱ्याईदै आएको छ। गोसाईकुण्ड तथा वरिपरिका सिमसारहरूको स्थलगत व्यवस्थापन योजना (Site Management Plan) मिति २०६५ साल असोज ३० गते स्विकृत भईसकेको छ। सिमसार व्यवस्थापन कार्यहरूमा गोसाईकुण्ड क्षेत्रमा फोहोर फाल्ने खाडलको निर्माण तथा व्यवस्थापन, शौचालयको निर्माण, ताल तलैयाको सरसफाई, जनैपूर्णिमा मेलामा संचालन हुने थर्पु व्यवस्थापन साथै गोसाईकुण्ड तथा वरिपरिका सिमसारहरूको अवस्था विश्लेषण अध्ययन जस्ता कार्यहरू संचालन हुँदै आएका छन्। स्थानीय स्तरमा गोसाईकुण्डको प्रभावकारी संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्न गोसाईकुण्ड क्षेत्र विकास समिति र उपभोक्ता समिति गठन गरिएको छ। साथै नुहाँउने त्रिशुल धाराको व्यवस्थापन कार्य समेत हुँदै आएको छ।

गोसाईकुण्ड क्षेत्र सरसफाई अभियानमा सहभागीहरू

गोसाईकुण्डमा अवस्थित त्रिशुल धारा

२७. अध्ययन अनुसन्धान

यस निकुञ्जमा सर्वप्रथम अध्ययन अनुसन्धान को सुरुवात Major H.W. Tilman ले Taylor र Polunin सहित सन् १९४९ June महिनामा ब्रिटिस म्युजियमको लागि हेर्वेरियम र चराको स्पेसिमेन संकलन गरी गरेका थिए। त्यस यता विभिन्न विषयमा अध्ययन अनुसन्धानसम्बन्धी कार्यहरू भएका छन्। यस निकुञ्जको क्यान्जिड क्षेत्रमा Timmerman C. र E.R.P. Platije ले सन् १९८७ मा चिज फ्याक्ट्रलाई आवश्यक पर्ने उर्जाको वातावरणीय प्रभाव सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धान गरेका थिए। सन् १९८९ मा प्रह्लाद योजनले रेड पान्डा सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान गरेका थिए। यसका साथै हिउँ चितुवा, आसामी वाँदर, हिमाली कालो भालू, जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी विविध विषयमा अध्ययन अनुसन्धानहरू हुँदै आएका छन्। आ.व. २०७१/०७२ मा निकुञ्ज

कार्यालयको अनुमति लिई विभिन्न विषयमा गरी जम्मा १२ वटा अध्ययन अनुसन्धानका कार्यहरू भएका छन्। सो सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचि २१ मा संलग्न छ।

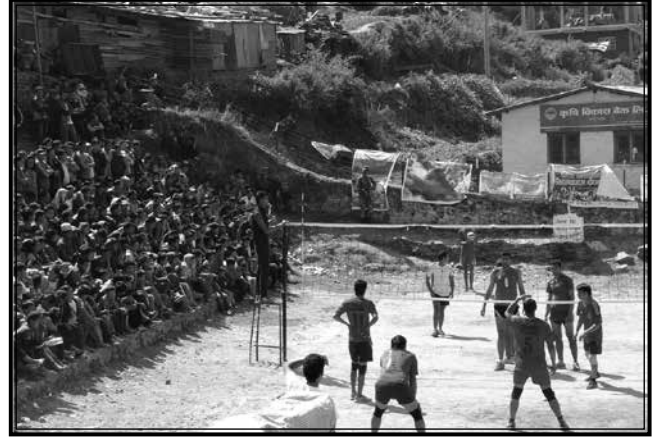
२८. दिवस समारोह तथा मेला पर्व

२८.१ वन्यजन्तु सप्ताह, २०७२

२० औं वन्यजन्तु सप्ताह (बैशाख १-७), २०७२ "Wildlife for Future" नाराका साथ लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज, मध्यवर्ती सहयोग आयोजना, जिल्ला स्थित विभिन्न सरोकारवाला निकाय, स्थानीय गैह्र सरकारी संस्था LACCOS, पत्रकार, नागरिक समाज साथै स्थानीय समुदायहरूको उपस्थितिमा धुञ्चे, रसुवामा छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी मनाइएको थियो। सदाभैँ हप्ता दिनसम्म मनाइएको सो कार्यक्रममा रेडपाण्डा ट्रीफि भलिबल प्रतियोगिता संचालन भएको थियो।

धुञ्चे, रसुवामा वन्यजन्तु सप्ताह, २०७२ मनाइदै

रेडपाण्डा ट्रीफि भलिबल प्रतियोगितामा सहभागीहरू

२८.२ विश्व वातावरण दिवस, २०१५

५ जुन, सन् २०१५ मा धुञ्चे, रसुवा स्थित नौकुण्ड मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिको भवन परिसरमा निकुञ्ज कर्मचारी, निकुञ्ज सुरक्षार्थ खटिएको नेपाली सेना (श्री नारायण दल गण) का प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी नौकुण्ड उपभोक्ता समितिका प्रतिनिधि, स्थानीय बासिन्दा, नागरिक समाज, राजनीतिक दल, पत्रकारको उपस्थितिमा "Seven Billion Dreams. One Planet. Consume with Care." मुल नाराका साथ छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी मनाइएको थियो। सो अवधिमा निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री हरिभद्र आचार्य साथै नारायण दल गणका गणपति श्री गणेश थापाले उपभोक्ता समितिको भवन परिसरमा खोटे सल्ला लगायत अन्य विभिन्न प्रजातीका विरुवाहरू वृक्षरोपण गर्नुभएको थियो। साथै राम्चे स्थित राम्चे मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिको आयोजनामा सेतीभुमे माध्यमिक विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थीको उपस्थितिमा सरसफाइ गरी विश्व वातावरण दिवस, २०१५ मनाइएको थियो।

निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत नौकुण्ड उपभोक्ता समितिको परिसरमा वृक्षरोपणमा सहभागी हुँदै

राम्चे, रसुवा स्थित सेती भुमे माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरू विश्व वातावरण दिवस, २०१५ मा सहभागी हुँदै

२८.३ विश्व सिमसार दिवस, २०१५

निकुञ्जको रसुवा जिल्ला स्थित राम्चेको सेती भूमे माध्यमिक विद्यालय परिसरमा निकुञ्ज कर्मचारी, विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थीहरू, राम्चे उपभोक्ता समितिका प्रतिनिधि, रसुवा जिल्लाका अन्य सरोकारवालाहरूको उपस्थितिमा “Wetlands For Our Future” मूल नाराकासाथ विश्व सिमसार दिवस २ फ्रेब्रुअरी, सन् २०१५ मनाइएको थियो।

२८.४ गोसाईकुण्ड मेला, २०७१

गोसाईकुण्ड मेलालाई मर्यादित तथा व्यवस्थित बनाइ गोसाईकुण्ड क्षेत्रमा भ्रमण गर्न आउने तीर्थालुहरूको यात्रालाई सहज बनाउन, गंगा दशहरा तथा जनै पूर्णिमाको अवसरमा हरेक वर्ष संकलन हुने फोहोर मैला व्यवस्थापन, अस्थायी थर्पु निर्माण तथा व्यवस्थापन, वन पैदावारको हुन सक्ने अवैध संकलन तथा विक्रि वितरण आदिको नियन्त्रण लगायतका कार्यहरू गर्नका लागि विशेष टोलीहरू परिचालन गरी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, नीति नियमहरू पालना गराउने र आवश्यकता अनुसार दण्ड जरिवाना गर्ने कार्य हुँदै आएको छ। यसै क्रममा फोहोर फाल्ने खाडलको निर्माण तथा फोहोरमैलाको व्यवस्थापन, बाटो मर्मत सम्भार र सरसफाई, मेलाको अवधिमा हुन सक्ने अवैध क्रियाकलापलाई ध्यानमा राखी निकुञ्ज कर्मचारी र निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ श्री नारायण दल गणबाट स्वीपिङ गस्ति कार्य सम्पन्न भयो।

२९. संरक्षणमा साभेदार मुख्य संस्थाहरू**२९.१ लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती सहयोग आयोजना**

यस निकुञ्जमा वि.सं.२०६३ पुषदेखि डब्लू.डब्लू.एफ. (WWF) नेपालको सहयोगमा नेपाल सरकारद्वारा लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र सहयोग आयोजनाको सुरुवात भएको हो। लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्जमा अवस्थित जल, जंगल, जीवजन्तु र जमिनको एकीकृत व्यवस्थापनबाट जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने, जिविकोपार्जन अवसरलाई सुदृढ गर्ने र विभिन्न संस्कृति तथा परम्परालाई जगेर्ना गर्ने यस आयोजनाको मूल लक्ष्य रहेको छ। यस आयोजनाका प्रमुख कार्यक्रमहरूमा वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन, प्रजाति संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, स्वच्छ जलसम्पदा, जिविकोपार्जन तथा दिगो सामुदायिक विकास, शिक्षा तथा क्षमता अभिवृद्धि र संचार एवं प्रचारप्रसार रहेका छन्।

२९.२ मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति र उपभोक्ता समूहहरू

मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका जनताको आवश्यकता अनुसारको कार्यक्रम सञ्चालन गरी संरक्षणमा स्थानीय जनताको सहभागिता गराउने उद्देश्यले मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति र उपभोक्ता समूह गठन गर्ने प्रावधान मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ तथा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ मा रहेको छ। सोही अनुसार वि.सं २०५५ बैशाख १४ मा यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भए पश्चात् स्थानीय स्तरमा रहेका प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण, सामुदायिक विकास तथा वन पैदावारको उपयोग गर्ने उद्देश्यले यस निकुञ्जमा यस आ.व.मा २० वटा उपभोक्ता समिति र १९१ वटा उपभोक्ता समूहको पुनर्गठन भइसकेको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचि ११ र १९ मा रहेको छ। धैबुङ उपभोक्ता समिति हालसम्म पुनर्गठन हुन नसक्दा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति पुनर्गठन हुन सकेको छैन जुन कार्य आगामी आ.व.मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ। हालसम्म गठन भएका समूह/समिति/उपसमितिबाट नुवाकोट, रसुवा र सिन्धुपाल्चोक गरी ३ जिल्लाका विभिन्न ३४ गा.वि.स.का उपभोक्ताहरू लाभान्वित भएका छन्। यस निकुञ्ज अन्तर्गत गठन भएका समूह/समितिहरूले सामुदायिक विकास, संरक्षण कार्यक्रम, आयआर्जन तथा सीप विकास कार्यक्रम र संरक्षण शिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी जैविक विविधताको संरक्षण गर्नुका साथै स्थानीय समुदायको आयआर्जनमा समेत महत्वपूर्ण योगदान पुर्‍याउँदै आएका छन्।

२९.३ मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह

मध्यवर्ती क्षेत्रमा बमोबास गर्ने स्थानीय जनतालाई दैनिक उपभोग गर्न आवश्यक पर्ने वन पैदावार विधिसम्मत रूपमा उपलब्ध गराउन कानून अनुसार वनको संरक्षण, संबर्द्धन, व्यवस्थापन र उपयोग गर्नका लागि मध्यवर्ती सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण गर्न सकिने कानूनी प्रावधान अनुसार यस निकुञ्जमा हालसम्म ७८ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह

गठन भएका छन्। यी मध्ये १० वटाको कार्ययोजना र विधान नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी रहेका छन्। अन्य बाँकी ५ वटाको कार्ययोजना र विधान तयार भइ दर्ता र हस्तान्तरण हुने प्रक्रियामा रहेका छन्। यसका साथै रसुवा जिल्लाको धैबुङ गा.वि.स. वडा नं. ६ र ७ मा च्यानडाँडा मध्यवर्ती धार्मिक सामुदायिक वन समेत गठन भएको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचि १७ र १८ मा रहेको छ।

२५.४ चौरी गोठ तथा खर्क व्यवस्थापन उप-समिति

यस निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा आफ्नो निजी लगानीमा कृषि पेशालाई वैज्ञानिक ढंगले अगाडि बढाउँदै परापूर्व बाबु, बाजेदेखि खर्कहरूमा चरिचरण र गोठ राखी चौपाया पाली कृषकको रूपमा विकसित व्यक्तिहरूले चौरी, याक, गाई, भेडा, बाखा चौपाया आदि चरिचरण गर्दै निकुञ्जको संरक्षण कार्यलाई व्यवस्थित पुऱ्याउने र चरिचरण खर्कहरूलाई संरक्षण गर्ने उद्देश्यले चौरी गोठ तथा खर्क व्यवस्थापन उपसमिति गठन भएको हो। समूह अन्तर्गत रहेका चौरी पालक कृषकहरूमा गोठ तथा चरिचरण व्यवस्थापन सम्बन्धी निकायहरूसँग समन्वय गरि खर्क व्यवस्थापन (बाटो, पानी, घाँस, भेरेरीनरी, चरन, कृषि व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य) गर्ने, उन्नत जातका पशुपालन खरिद बिक्रि गर्ने साथै पालनमा प्रेरणा गर्ने र चीज उत्पादन केन्द्रलाई उत्पादित दूध बिक्रि गरी जिविकोपार्जनमा सहयोगका साथै आर्थिक लाभमा टेवा पुऱ्याउने र संरक्षणमा पनि सहयोग गर्ने जस्ता कार्यहरू हुँदै आएका छन्। निकुञ्जको टिमुरे, वृद्धिम, लाडटाङ, धुन्चे, राम्चे र स्याफ्रु गरी विभिन्न ६ गा.वि.स. हरूमा जम्मा ६ वटा चौरी गोठ तथा खर्क व्यवस्थापन उप समूहहरू गठन भएका छन्। चौरी खर्क कृषि सहकारी संस्था लि. समूह अन्तर्गत ३ वटा उपसमूहहरू गठन भएका छन्। यी समूहहरूको मुख्य काम सहकारीको रूपमा वचत गरेर आवश्यक परेका वखत क्षतिपूर्ति दिने र कृषकहरू संगठित गर्ने रहेको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचि १४ मा रहेको छ।

२५.५ चोरी शिकार नियन्त्रण समूह

निकुञ्ज क्षेत्रमा हुने वन्यजन्तु, वनस्पति तथा जडिवुटीहरूको अवैध चोरी शिकार एवं निकासी नियन्त्रण गर्नको लागि निकुञ्जले उपभोक्ता समिति अन्तर्गतको समूहका सदस्यहरूलाई परिचालन गर्ने उद्देश्यले विभिन्न ९ वटा गा.वि.स.मा १२ वटा चोरी शिकार नियन्त्रण समूह गठन भएका छन्। यी समूहले आ-आफ्नो क्षेत्रमा रहेका वन्यजन्तु, वनस्पति तथा जडिवुटीको चोरीशिकार एवं निकासी नियन्त्रण गरी त्यसको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्न यस निकुञ्ज कार्यालयसँग सहकार्य गर्दै आएका छन्। यस सम्बन्धी अन्य विवरण अनुसूचि १२ मा संलग्न छ।

२५.६ हिउँ चितुवा संरक्षण समूह

निकुञ्ज क्षेत्रमा हुन सक्ने वन्यजन्तु, वनस्पति तथा जडिवुटीको अवैध चोरी निकासी नियन्त्रण गर्नको लागि निकुञ्ज कार्यालयसँग सहकार्य गरी अवैध चोरी निकासी क्रमशः न्युनिकरण गर्दै जाने उद्देश्यले हिउँ चितुवा संरक्षण समूह गठन भएको छ। हिउँ चितुवा संरक्षण समूह विशेष गरी हिउँ चितुवा संरक्षणमा मात्र नभएर समग्र वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको संरक्षणमा संलग्न रहेको छ। हालसम्म लाडटाङ र टिमुरे गरी २ वटा गा.वि.स.मा गठन भई वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धी कार्यहरू संचालित छन्। (अनुसूचि १३)

२५.७ लाडटाङ क्षेत्र संरक्षण सरोकार समाज (LACCOS)

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र र यसका जिल्लाहरू भित्र रहेका वन्यजन्तु तथा वनस्पतिहरू सहित वातावरणको संरक्षण गर्न स्थानीय समुदायको सहभागिता बढाई संरक्षणको माध्यमबाट जिविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले १२ पौष, २०६४ मा एक गैह्रसरकारी संस्थाको रूपमा LACCOS को स्थापना भएको थियो। LACCOS को मुख्य कार्यालय धुन्चे-५, रसुवामा रहेको छ। स्थापना कालदेखि 'Conserve to Live' भन्ने मूल मन्त्रका साथ संरक्षण कार्यमा स्थानीय समुदायलाई अग्रसर गराइ सरकारी निकाय, गैह्रसरकारी निकाय, अर्ध गैह्रसरकारी निकायबीच आपसी साभेदारी एवं समन्वयमा अभिवृद्धि गराउँदै आएको छ। जनचेतना, क्षमता अभिवृद्धि, कार्यगत र जिविकोपार्जन, प्रजाति संरक्षण गरी ४ वटा यस संस्थाका मूल रणनीति रहेका छन्।

३०. निकुञ्ज क्षेत्रमा सञ्चालित उद्योगहरू

३०.१ हिमालयज स्प्रिङ वाटर

- १) नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) को २०६६/०९/१९ को निर्णय अनुसार राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र हिमालयज स्प्रिङ वाटर प्रा. लि. बीच मिति २०६६/१०/२० गते भएको सम्झौता अनुसार सम्झौता मितिले ५ (पाँच) वर्षसम्म (२०७१ माघ १९ गते) राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयलाई प्रति लिटर ५ (पाँच) पैसाका दरले राजश्व बुझाउँदै आएको छ।
- २) साथै कम्पनीले विभिन्न इकाईका बोतल र जारमा गरी बार्षिक ६ करोड लिटर पानी उत्पादन गर्न सक्ने प्रावधान रहेता पनि हाल व्यवस्थापकीय समस्याको कारणले पूरा क्षमतामा उत्पादन भएको छैन। हाल कम्पनीले ९००, ५०० र ३५० मिलिलिटरको बोतल बजारमा ल्याएको छ।
- ३) व्यवस्थापकीय समस्या तथा संकटकालका कारण विगत २०५२ सालदेखि स्थापित भएको उक्त कम्पनी लिलाम भई पुनः नयाँ व्यवस्थापनबाट संचालन भएको छ।

३०.२ चिज उत्पादन केन्द्र

नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको डेरी डेभलपमेन्ट कर्पोरेशन (DDC) बाट यस निकुञ्ज क्षेत्र अन्तर्गत स्याफ्रु गा.वि.स. स्थित वडा नं ६, चन्दनवारी र लाङटाङ गा.वि.स.को. वडा नं १, क्यान्जिङमा चिज उत्पादन केन्द्रहरू सञ्चालित छन्। ती चिज उत्पादन केन्द्रहरूले वर्षेनी चौरीको दूधबाट चिज तथा घिउ उत्पादन गरी खास गरी काठमाण्डौबाट बिक्री वितरण गर्दै आएका छन्। चिज तथा घिउ उत्पादनका लागि आवश्यक पर्ने दाउरा प्रचलित नियमानुसारको राजश्व लिई उपरोक्तानुसारका चिज केन्द्रहरूलाई उपलब्ध गराईदै आएको छ। यसै सन्दर्भमा डेरी डेभलपमेन्ट कर्पोरेशन (DDC) बाट संरक्षणमूलक कार्यक्रम (वृक्षरोपण) गर्न सो क्षेत्रका उपभोक्ता समितिका लागि वार्षिक एक लाख बीस हजार रुपैयाँ (रु १,२०,०००/-) प्रदान हुँदै आएको छ।

३१. विदाइ तथा स्वागत

प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री वेद कुमार ढकाल सहित सहायक संरक्षण अधिकृत श्री रामदेव चौधरी, रेञ्जर श्री लब गुरागाई, गेमस्काउट श्री तिलक मान तामाङ, गेमस्काउट श्री अशोक दण्डेखु, गेमस्काउट श्री विष्णु पराजुली, गेमस्काउट श्री गुना बहादुर ग्लान, गेमस्काउट श्री मधु लामिछानेहरूको विदाइ सम्पन्न भयो। साथै राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट सरुवा भइ आउनुभएका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री हरिभद्र आचार्यको स्वागत समेत यसै आ.व.मा भएका छन्।

प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री वेदकुमार ढकाल सहितका टोलीलाई विदाई हुँदै ।

प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री हरिभद्र आचार्यलाई स्वागत हुँदै ।

नेपाल राजपत्र
 श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित
 खण्ड ४८ काठमाडौं, वैशाख १४ गते २०५५ साल (संख्या २)

भाग ३
 श्री ५ को सरकार
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयको सूचना

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२६ को दफा ३ क को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले साइटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र परिचरको देहायको चार किल्लाभित्रको क्षेत्रलाई "साइटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्र" तोकेको छ।

साइटाङ राष्ट्रिय निकुञ्जको दक्षिणतर्फको मध्यवर्ती क्षेत्रको चार किल्लाः

पूर्वः नोतेम खोलाको मध्य भागको तिरतिर भई बलेकी खोलाको फसामे साँघुसम्म।

पश्चिमः राम्भे गाउँको अद्वैतचिप्टा डाँडाको छेउदेखि तिराली खोलाको बोभानबाट तिराली खोलाको तिरतिर भई त्रिमूली खोला र बेनायती नदीको बोभानसम्म।

दक्षिणः त्रिमूली खोला र बेनायती नदीको बोभानबाट पुर्व खोलाको उत्तर खोलेखोला हुँदै लम्बाङ डाँडाको बीचबाट पार गर्दै लम्बाङ गा. वि.स. को केही भाग भित्र पाई बोनू खोलासम्म। त्यहाँबाट राप्ता गुम्बालाई ५१ नम्बरको पिलरबाट र राप्ता गा. वि.स. को भवनलाई ५५ नम्बरको पिलरबाट भित्र पाई चिलाउने गाउँ र बाङबुङ गाउँ हुँदै तावी खोलासम्म। त्यसपछि तावी खोलाबाट उत्तर पुर्व हुँदै स्याबोला खोलासम्म र त्यहाँबाट उत्तर बेती गा. वि.स. को गुम्बुङ डाँडा हुँदै गाउँबर्क गा. वि.स. को बुनीबाई,

खण्ड ४८ संख्या २ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०५५/११/१४

मानो डाँडा हुँदै तिमूलाखोला जिल्ला इचोक गा. वि.स. को माते चौरसम्म। त्यहाँबाट तिमूला खोला हुँदै तिमूला खोलासम्म र तिमूला खोलाको डाँडा खोलाबाट सार्दी खोला हुँदै बसुल (किल्ला) गा. वि.स. को सारुडा डाँडासम्म। त्यसपछि तिमूला खोलाको बायाँको पश्चिमी पार्श्वको बाहिर बाङ्गो जाने मुलबाटो हुँदै बसुल गा. वि.स. को बाल डाँडा, बिस्तानी, तिमूला खोलासम्म र त्यसपछि तिमूला खोला हुँदै बाङ्गो-इन्द्रावती बोभानसम्म। त्यसपछि इन्द्रावती बोभानबाट इन्द्रावती खोलाको तिरतिर (खोलेखोला) हुँदै पातल डाँडा हुनेली पाटीसम्म र हुनेली पाटीबाट भोलाङ गा. वि.स. को कुना बिस्तानी, कोट गा. वि.स. को नागी बर्क, घुम्तीर पाखा, गुना गा. वि.स. को महादेव बेंट, नलकोट डाँडा, हाप गा. वि.स. को चाम डाँडा (कुना खानी), लांगार्ने गा. वि.स. को खोखली डाँडासम्म। त्यहाँबाट स्याउने गा. वि.स. को सानो गाँडा, बँदाङ डाँडा हुँदै पोखरे जाने मुलबाटो र को बूढाबाटो हुँदै गोल्चे गा. वि.स. को घुम्बे, पोखरी डाँडा, दुल्चे डाँडा। त्यसपछि गोल्चे खोलेखोला हुँदै बलेकी खोलाको बोभानसम्म।

उत्तरः साविक निकुञ्जको दक्षिणी सिमाना।

साइटाङ राष्ट्रिय निकुञ्जको पश्चिमतर्फको मध्यवर्ती क्षेत्रको चार किल्लाः

पूर्वः मोटेकोसी नदी (निकुञ्जको साविक पश्चिमी सिमाना)

पश्चिमः स्याकु गा. वि.स. वडा नं. ६ को पिलर नं. १६ बाट दक्षिणी डाँडाको तिरतिर (धुरी) हुँदै सिमा गाउँको दक्षिणी डाँडाको धुरीसम्म।

उत्तरः मोटेकोसी र मोलजुङ खोलाको बोभानसम्म रहेको पिलर नं. १ बाट मुक भेडाको तिरतिर (धुरी) हुँदै त्रिमूली खोलासम्म जाने सडकसम्म र त्यहाँबाट सडकलाई पार गर्दै कोमिन डाँडाको तिरतिर (धुरी) हुँदै पिलर नं. १६ सम्म।

दक्षिणः सिमा गाउँको दक्षिणी डाँडाको तिरतिर (धुरी) हुँदै मोटेकोसी नदीसम्म।

इष्टतमः खण्ड २४, संख्या ५६, मिति २०३२ साल वैशाख ६ गतेको नेपाल राजपत्र भाग ३ मा प्रकाशित वन मन्त्रालयको साइटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज घोषित गर्ने सन्देशको सूचनाले उक्त निकुञ्जको चार किल्लाबाट बाहिर पारिएका राम्भे घुम्बे, स्याकु, बुद्धिम, तिमुरे र साइटाङ गा. वि.स. का सम्पूर्ण गाउँहरूलाई राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्तीक्षेत्र भित्र समावेश गरिएको छ।

ब्राह्मणे,
 नारायणराज तिवारी
 श्री ५ को सरकारको साविक

(२)

नेपाल राजपत्र
भाग ३
 श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित
 काठमाडौं, वैशाख ६ गते २०३२ साल

श्री ५ को सरकार
वन मन्त्रालयको सूचना

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२६ को दफा ३ को उप-दफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले बाग्मती अञ्चल, रुकुवा, नुवाकोट र सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा पर्ने देहायबमोजिम चारकिल्लाभित्रको क्षेत्रलाई "लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज" घोषित गरेको छः-

पूर्वः नेपाल-चीन सिमानाको भाग, पूर्वछयाबु, नोतेमखोला।

पश्चिमः रमुवागडीदेखि बगेको मोटेकोसीको तिरतिर भई राम्भेगाउँको सीमा पश्चिम पर्ने त्रिमूली नदीको बगरसम्म।

उत्तरः नेपाल-चीन सिमाना।

दक्षिणः डोमस खोला, चामेचिरखोला, केरलेखोला हुँदै राम्भेसम्म। उपर्युक्त सिमाना (किल्ला) को विस्तृत विवरण निम्न बमोजिम छः-

पश्चिमः रमुवागडीदेखि दक्षिण बगेको मोटेकोसीको तिरतिर भई त्रिमूलीको बोभानसम्म र त्रिमूलीको बोभानदेखि राम्भेगाउँको सीमा पश्चिम पर्ने त्रिमूली नदीको बगरसम्म। तर, मट्टेखोला, टिमुरे, त्रिदिम, छ्यासिङ, खाकजिम, स्याङ्खुवेनी, स्याङ्गुगाउँ, भँज्याङ गाउँ, मुगा, स्यानोगार्नु, ठूलोमागु, धुन्चे, वाकेकुङ, डाङ्गे, घाङ्गे, राम्भे गाउँहरू र त्यसने चर्चेका प्राचादीलाई राष्ट्रिय निकुञ्ज बाहिर पारिएको छ।

(३३)

(३४) नेपाल राजपत्र भाग ३

दक्षिणः राम्भेगाउँबाट मुक भई सीमा पूर्व डोमसङ गाउँ बाहिर पाई केरलेखोला हुँदै पाङ्गुसम्म। त्यसपछि उत्तरतर्फ पाङ्गु, मिर्ति गाउँहरू बाहिर पाई चोटाङ खोला हुँदै दक्षिणतर्फ पाङ्गुसम्म। त्यसपछि उत्तर पूर्वतर्फ भेरेडाँडा हुँदै राम्भे गाउँसम्म। त्यहाँबाट राम्भे गाउँ बाहिर पाई चामेचिरखोला पछ्याउँदै ठीक पूर्वतर्फ चामेचिरखोला हुँदै उत्तर-पूर्व हुँदै गण्डकि चौर दक्षिणतर्फ याक्लीगाउँ बाहिर पाई सार्केखोलासम्म। सार्केखोलाबाट ठीक पूर्व तर्फ हुँदै पाङ्गुसम्म भई हुनखोलासम्म। पछ्याउँदै उत्तरतर्फ सामलोङ गाउँसम्म। त्यहाँबाट उत्तरतर्फ सामलोङगाउँ बाहिर पाई महुवागडीसम्म। त्यहाँबाट दक्षिणतर्फ महुवाग, टेम्पावाङ गाउँ बाहिर पाई सिमानामा हुँदै नोतेमखोलासम्म।

पूर्वः उत्तरतिर नोतेमखोलाको तिरतिर भई खोलेखोला गण्डकि पूर्वतर्फसम्म। पूर्व-छयाबुदेखि ठीक उत्तर नेपाल-चीन सिमानासम्म।

उत्तरः नेपाल-चीन सिमाना हुँदै पश्चिमतर्फ रमुवागडीसम्म।

इष्टतमः (क) उपरोक्त चारकिल्लाभित्र पर्ने लामटाङ गाउँ र सेपाँ गाउँहरूको चर्चेका प्राचादी जग्गाहरू अर्थात् राष्ट्रिय निकुञ्ज कानून परिचरको छ।

(ख) निष्कास गाउँको सुविधा साविक बमोजिम कायम रहनेछ।

ब्राह्मणे-
 शीरबहादुर रायमाझी
 श्री ५ को सरकारको मन्त्रि

श्री ५ को सरकार
वन मन्त्रालयको सूचना

आग्रा प्राशित ऐन, २०१८ को दफा ७ को उप-दफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले आ ५ को सरकारको सूत्र विनियमनामा विनियार गर्ने कार्यदेखि बाग्मती अञ्चल, सप्तगढ नगर पञ्चायत वडा नं. ४ (क) मा पर्ने सिमगाडिअञ्चल जग्गा प्राप्त गर्ने निर्णय गरेकोले सम्बन्धित जग्गाअर्थात् आग्रा ५ मा २ अञ्चल नोभामानी वनयन यम ऐन र जग्गा प्राशित विनियमहरू, २०२६ र प्राशित-निष्कास गाउँ हुँदा यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

पूर्व चिहियावनाको गुर्खाल, पश्चिम गुरुङ उत्तर चिहियावनाको गुर्खाल, दक्षिण बाटो यति चारकिल्लाभित्रको कि.नं. ७० को पुरा २-२-००, कि.नं. ७१ को पुरा ०-१-२, कि.नं. ७२ को पुरा ०-५-०, कि.नं. २१३ को पुरा १-०-०, कि.नं. २१४ को पुरा १-४-० यो जग्गा प्राप्त गर्नका लागि २०३६ (साई) ग.स.को छैटौँ संख्यामा जग्गा जम्मा गर्नेको

अनुसूचि : २

आ.व. २०७१/०७२ को निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र तर्फको प्रगति विवरण

(क) निकुञ्ज तर्फको

क्र.सं.	कृयाकलाप विवरण	इकाई	आ.व.२०७१/७२ को			आ.व.२०७१/७२ को			प्रगति प्रतिशत
			वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
अ)	पूजीगत खर्च शीर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९११५४)								
क)	भौतिक पूर्वाधार निर्माण सुधार								
	पोष्ट निर्माण	वटा	१	४५।१७	२५००।०	१	३८।४०	१८९५।०	७५.८%
	पर्यटकीय पुर्वाधार			०।००					
	साइनवोर्ड/होडिङवोर्ड/रविस पिट (खाडल) निर्माण	वटा	५	२।७१	१५०।०	५	२।७१	१५०।०	१००%
	मचान/ काठेपूल/शौचालय	वटा	१	३।६१	२००।०	१	३।६७	२००।०	१००%
	अन्य			०।००					
	खानेपानी निर्माण/ सोलार जडान	वटा	१	१।८१	१००।०	१	१।८१	१००।०	१००%
क)	पूजीगत खर्च तर्फको जम्मा				२९५०।०			२३४५।०	
आ)	चालु खर्च शीर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९११५३)			०।००					
१)	संरक्षण शिक्षा/जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम			०।००					
	भरिया/गोठालाहरुको लागि सचेतना कार्यक्रम	पटक	२	०।९०	५०।०	२	०।९०	५०।०	१००%
	संरक्षण सम्बन्धी दिवस समारोह	पटक	४	२।१७	१२०।०	४	२।१७	१२०।०	१००%
	जैबिक विविधता संरक्षण स्कूल कार्यक्रम/समन्वय बैठक	पटक	८	४।३४	२४०।०	८	४।३४	२४०।०	१००%
४)	वन सुरक्षा कार्यक्रम			०।००					
	डढेलो नियन्त्रण	पटक	४	३।६१	२००।०	४	३।६१	२००।०	१००%
	चोरी शिकार नियन्त्रण स्वीपिङ अपरेशन/गस्ती/अन्तरक्रिया	पटक	१२	६।५०	३६०।०	१२	६।५०	३६०।०	१००%
	मुद्दा अनुसंधान/तहकिकात तथा संचार व्यवस्था	पटक	६	१।०८	६०।०	६	१।०८	६०।०	१००%
५	मध्यवर्ती संरक्षण क्षेत्र कार्यक्रम			०।००					
	कर्मचारी दक्षता अभिवृद्धि तालिम/गोष्ठी, साईटिस, चोरीशिकार नियन्त्रण/पि.आई.एस.व्यवस्थापन	पटक	१	१।४५	८०।०	१	१।४५	८०।०	१००%
८)	मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण			०।००					

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज

	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ब्यूरो संचालन, इकाइ बैठक	पटक	३	१।६३	९०।०	३	१।६३	९०।०	१००%
९.)	छपाई तथा प्रकाशन			०।००					
	चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन	पटक	१	०।६३	३५।०	१	०।६३	३५।०	१००%
११.)	भौतिक पूर्वाधार मर्मत सुधार			०।००					
	गोरेटो/घोडेटो बाटो मर्मत		२०	५।४२	३००।०	२०	५।४२	३००।०	१००%
	भवन	वटा		०।००					
	कार्यालय/पोष्ट भवन मर्मत	वटा	४	१।४।४५	८००।०	४	१।४।४५	८००।०	१००%
	काठेपुल/मचान/खानेपानी/पानी पोखरी मर्मत सुधार	वटा	५	४।५२	२५०।०	५	४।५२	२५०।०	१००%
ख.	चालू खर्च कार्यक्रमको जम्मा				२५८५।०			२५८५।०	
ग.	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क + ख):				५५३५।०				
घ.	उपभोग तथा कार्य संचालन खर्च:				१८२८२।०			१८२८२।०	१००%
	सुद जम्मा (ग + घ)			१००।००	२३८१७		९३।२९		
		प्रगति:		भारित/भार × १०० %			भौतिक प्रगति १०० %		
							आर्थिक प्रगति ९३।२९ %		

(ख) मध्यवर्ती तर्फको

सि.न.	क्रियाकलाप। बिबरण	ईकाई	आ.व.२०७१/०७२ को						प्रगति प्रतिशत
			वार्षिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक प्रगति			
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
१	२	३	१३	१४	१५	२२	२३	२४	२५
	सरकारी निकाय,समिति बोर्डलाई सःशर्त चालू अनुदान (२६४१२)								
क. संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम (३०५)									
१	वृक्षरोपण	हेक्टर	१	०।२०	४०	१	०।२०	४०	१००%
२	पर्यटन मार्ग संरक्षण र स्तरोन्नती	कि.मि	११	३।८५	७७०	११	३।८५	७७०	१००%
३	नर्सरी व्यवस्थापन तथा संचालन	स्थान	१	०।२०	४०	१	०।२०	४०	१००%
४	फोहर मैला व्यवस्थापन	स्थान	१	०।०५	१०	१	०।०५	१०	१००%
५	फलामे लिङ्गो बितरण	वटा	७३	२।००	४००	७३	२।००	४००	१००%
६	एल.पि.ग्यास बितरण	वटा	६	०।१५	३०	६	०।१५	३०	१००%
७	सिंचाई मुहान संरक्षण	वटा	१	०।२०	४०	१	०।२०	४०	१००%
८	सा. वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन तालिम	पटक	३	०।९५	१९०	३	०।९५	१९०	१००%
९	म.क्षे. सरकारी तथा व्यक्तिगत जग्गा सिमांकन	पटक	१	०।२०	४०	१	०।२०	४०	१००%
१०	वन्यजन्तुबाट भएको क्षतिको राहत अनुदान / अक्षय कोष	पटक	२१	२१।२०	४२४०	२१	२१।२०	४२४०	१००%
११	चोरीशिकार नियन्त्रण समूह परिचालन	पटक	२१	१।००	२००	२१	१।००	२००	१००%
	जम्मा रु.			३०।००	६०००		३०।००	६०००	
ख. सामुदायिक विकास (३०५)									
१	सामुदायिक भवन निर्माण	वटा	५	४।८५	९७०	५	४।८५	९७०	१००%
२	समितिको भवन स्तरोन्नती	वटा	७	१।४०	२८०	७	१।४०	२८०	१००%
३	पाहुना घर निर्माण	वटा	५	२।१०	४२०	५	२।१०	४२०	१००%
४	बैठक स्थल निर्माण	वटा	१	१।००	२००	१	१।००	२००	१००%
५	भवन मर्मत सम्भार	वटा	३	१।६०	३२०	३	१।६०	३२०	१००%
६	भोलुङ्गे पूल निर्माण	वटा	३	१।००	२००	३	१।००	२००	१००%
७	शौचालय निर्माण	वटा	२	०।२५	५०	२	०।२५	५०	१००%
८	खानेपानी निर्माण/मर्मत	वटा	६	१।३८	२७५	६	१।३८	२७५	१००%
९	विद्यालय सहयोग	वटा	३	०।८०	१६०	३	०।८०	१६०	१००%

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज

१०	सिचाई ब्यवस्थापन (कुलो ईनार, बेरिंग निर्माण/मर्मत)	वटा	२	०।३५	७०	२	०।३५	७०	१००%
११	गुम्बा/माने/मन्दीर/चिहान निर्माण	वटा	१५	५।०५	१०१०	१५	५।०५	१०१०	१००%
१२	फलामे लिङ्गो बितरण	वटा	३१०	४।३८	८७५	३१०	४।३८	८७५	१००%
१३	घेराबार निर्माण	स्थान	१	०।१५	३०	१	०।१५	३०	१००%
१४	गढी पून निर्माण	स्थान	१	०।५०	१००	१	०।५०	१००	१००%
१५	ऐतिहासिक तथा साँस्कृतिक स्थल संरक्षण	स्थान	१	०।२०	४०	१	०।२०	४०	१००%
१६	पहिरो नियन्त्रण/भूक्षय रोकथाम	स्थान	२	०।४५	९०	२	०।४५	९०	१००%
१७	बाटो निर्माण	कि.मि	३	०।८०	१६०	३	०।८०	१६०	१००%
१८	बाटो मर्मत	कि.मि	५	१।५०	३००	५	१।५०	३००	१००%
१९	बिद्युतीय सहयोग	पटक	१	०।८५	१७०	१	०।८५	१७०	१००%
२०	बैकल्पिक उर्जा अनुदान (गोबरग्यास/सोलार/उन्नत चुल्हो)	पटक	५८	१।४०	२८०	५८	१।४०	२८०	१००%
जम्मा रु.					३०।००	८०००		३०।००	६०००

ग. आयआर्जन तथा सीप विकास कार्यक्रम (२०५)

१	तरकारी खेती तालिम	पटक	२	०।२५	५०	२	०।२५	५०	१००%
२	नेतृत्व विकास तालिम	पटक	७	१।३०	२६०	७	१।३०	२६०	१००%
३	जडिबुटी खेती विरुवा सहयोग	पटक	१	०।२५	५०	१	०।२५	५०	१००%
४	उपभोक्ता अध्ययन अवलोकन भ्रमण	पटक	६	४।८०	९६०	०	०।००	०	०%
५	पदाधिकारी अध्ययन भ्रमण	पटक	२	२।००	४००	०	०।००	०	०%
६	कम्प्युटर/ प्रिन्टर खरीद	पटक	१	०।२०	४०	१	०।२०	४०	१००%
७	फर्निचर खरिद	पटक	१	०।२०	४०	१	०।२०	४०	१००%
८	समितिको कार्यालय ब्यवस्थापन तालिम	पटक	१	०।७०	१४०	१	०।७०	१४०	१००%
९	आयआर्जन (तरकारी/ जडिबुटी/बाखा/माहुरी) तालिम	वटा	११	१।०८	२१५	११	१।०८	२१५	१००%
१०	ग्रीनहाउस सहयोग	वटा	२२१	५।८०	११६०	२२१	५।८०	११६०	१००%
११	गोबर ग्यास अनुदान	वटा	४	०।४०	८०	४	०।४०	८०	१००%
१२	बाखा/माहुरी पालन सहयोग	घरधूरी	५८	०।९०	१८०	५८	०।९०	१८०	१००%
१३	च्याउ/अलौची/चिराइतो/अमृसो/ क्वि खेती सहयोग	स्थान	६	२।१३	४२५	६	२।१३	४२५	१००%
जम्मा रु.					२०।००	४०००		१३।२०	२६४०

घ. संरक्षण शिक्षा कार्यक्रम (१०५)									
१	चोरिशिकार नियन्त्रणका लागि युवा समूह परिचालन	पटक	१२	०३५	७०	१२	०३५	७०	१००%
२	संरक्षण सम्बन्धी दिवश समारोह	पटक	२४	२१००	४००	२४	२१००	४००	१००%
३	संरक्षण सम्बन्धी सामाग्री प्रकाशन	पटक	१	०१९०	१८०	१	०१९०	१८०	१००%
४	संरक्षण सम्बन्धी स्कूल कार्यक्रम/गोष्ठी/अन्तर्क्रिया	पटक	२८	२१९०	५८०	२८	२१९०	५८०	१००%
५	नेतृत्व बिकास तथा लेखा व्यवस्थापन तालिम	पटक	३	०३३०	६०	३	०३३०	६०	१००%
६	नमूना जडिबुटी संकलन	पटक	१	०११०	२०	१	०११०	२०	१००%
७	कार्यालय सहायकलाई संरक्षण शिक्षा	पटक	२१	१६०	३२०	२१	१६०	३२०	१००%
८	समितिको लेखा परिक्षण	वटा	२१	१०५	२१०	२१	१०५	२१०	१००%
९	कार्यक्रमको प्रगती समीक्षा तथा सार्वजनिक सुनुवाई	वटा	४	०११०	२०	०	०१००	०	०५
१०	होडिङ बोर्ड तथा साईनबोर्ड निर्माण	वटा	११	०१४३	८५	११	०१४३	८५	१००%
११	संरक्षण शिक्षा संचालन	स्थान	२	०१२८	५५	२	०१२८	५५	१००%
जम्मा रु.				१०१००	२०००		५१५०	१५८०	
ड	प्रशासनीक खर्च (१०५)	महिना	८	१०१००	२०००	८	१०१००	२०००	
				१००	२००००		९३१०	१८६२०	
प्रगति: भारत/भार × १००%				आर्थिक प्रगति ९३ %,					
				भौतिक प्रगति ९३ %					

अनुसूचि : ३
शीर्षक अनुसारको राजश्व विवरण

महिना	आम्दानीको बर्गिकरण											जम्मा रु
	विदेशी दर रु ३,०००	सार्क दर रु १,५००	हेलिकप्टर अवतरण रु २०००	बन पैदावार (काठ, ढुंगा, वालुवा, दाउरा)	होटल रु	दण्ड जरिवाना रु	बहाल कर रु	बेरजु रु	अन्य प्र. रु			
२०७१ श्रावण	७५९,०००।००	१३५,०००।००	०।००	३३०१८।००	१२००००।००	०।००	५८२५६।००	०।००	०।००	०।००	९,३१७७४।००	
भाद्र	११२५,०००।००	१२०००।००	०।००	४९,५७८।५१	१४००००।००	०।००	०।००	०।००	१०५,०००।००	०।००	१४,३१५७८।५१	
आश्विन	५५३८,०००।००	७६५,०००।००	०।००	४२४७।००	०।००	०।००	१५,३४९।५५	०।००	०।००	०।००	५,६३४०९६।५५	
कार्तिक	८३१९,०००।००	६४५,०००।००	०।००	२८६२९०।४१	०।००	०।००	१६२५८।००	०।००	१५,०००।००	०।००	८,७०३१,३३।४१	
मंसिर	३३४२,०००।००	३००००।००	१,२००।००	७८६६६२।९५	१,०००,०००।००	०।००	१,०४४०।००	०।००	०।००	०।००	५,१८१,०२।९५	
पौष	२२५९,०००।००	२८५,०००।००	१,०००।००	७६३७२३।६०	८४,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	३,९०१,२२३।६०	
माघ	१,०४४,०००।००	१,०५,०००।००	०।००	१,१७८०९।७६	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	१,१७२,३०९।७६	
फाल्गुण	२,५५९,०००।००	३९,०००।००	०।००	१,०४३१।६०	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	२,६०८,४३१।६०	
चैत्र	६५९,४००।००	४६५,०००।००	०।००	१,२७३५२।४०	९९,०००।००	०।००	०।००	०।००	३२,०००।००	०।००	६,८९८८८।४०	
२०७२ बैशाख	१,८४४,०००।००	१,९५,०००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	१,८४३,५००।००	
जेष्ठ	४२६,०००।००	३,०००।००	०।००	०।००	५,००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	४२९,५००।००	
असार	२,१५५,०००।००	७,२००।००	२,४००।००	६६५८७५।६०	१,३२,०००।००	५,००।००	०।००	०।००	०।००	०।००	३,०३९,३७५।६०	
कुल जम्मा:	३५,९६४,०००।००	४,१५,५००।००	४,६००।००	२,८४,४९८९।८३	२,३३,१०,००।००	१,०००।००	३,२५,५४।००	१,७४,३४।५५	१,५२,०००।००	०।००	४,९८,०४,७८।३८	

नोट : राष्ट्रिय निकुञ्ज विभागबाट यस निकुञ्जको नाममा पर्यटक प्रवेश शुल्क बापत संकलन भएको रकम रु १,२९,८४,०००। यसमा समावेश नभएको।

अनुसूची : ४ स्थापना कालदेखि हालसम्मको पर्यटक तथा राजश्व विवरण

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	पर्यटक संख्या	राजश्व (रु)
१.	०३५/३६	८८३	
२.	०३६/३७	१,३७७	
३.	०३७/३८	१,३९८	
४.	०३८/३९	२,३७६	
५.	०३९/४०	१,८६५	
६.	०४०/४१	२,१०७	
७.	०४१/४२	२,४४८	
८.	०४२/४३	३,१६१	
९.	०४३/४४	३,७९६	
१०.	०४४/४५	५,०८९	
११.	०४५/४६	६,१६२	
१२.	०४६/४७	६,३१८	
१३.	०४७/४८	७,१८०	
१४.	०४८/४९	८,६७४	
१५.	०४९/५०	८,६७७	
१६.	०५०/५१	६,३४२	
१७.	०५१/५२	८,६३७	
१८.	०५२/५३	७,९३४	
१९.	०५३/५४	७,०६६	
२०.	०५४/५५	८,८०८	२६,४१,१११
२१.	०५५/५६	१०,८८९	१८,३७,०५२
२२.	०५६/५७	१२,४९३	७१,३४,०३९
२३.	०५७/५८	१३,१६६	८५,५०,२२७
२४.	०५८/५९	८,८८०	५१,२४,१०४
२५.	०५९/६०	६,६६०	४१,२२,३७०
२६.	०६०/६१	६,२१९	३६,२३,४४३
२७.	०६१/६२	४,१२२	२५,१३,१२८
२८.	०६२/६३	४,२३०	३०,४२,२२७
२९.	०६३/६४	६,६१४	७०,७८,५४०
३०.	०६४/६५	९,२१९	५८,४४,८४९
३१.	०६५/६६	९,९४६	१,०३,०७,३९१
३२.	०६६/६७	११,१८४	१,१०,७०,६००
३३.	०६७/६८	११,१७३	१,३०,६५,५५८
३४.	०६८/६९	१४,३१५	१,२७,९०,९३८।९६
३५.	०६९/७०	१३,३७०	५,१३,०४,६९९।९५
३६.	०७०/७१	१७,०५०	५,७२,४४,३५०।५५
३७.	०७१/७२	१६,५९३	५,४७,८८,४७८।४०

नोट : राष्ट्रिय निकुञ्ज विभागबाट यस निकुञ्जको नाममा संकलन भएको पर्यटक संख्या तथा राजश्व विवरण समेत यसमा समावेश भएको।

अनुसूची : ५
पर्यटकसम्बन्धी विस्तृत विवरण

महिना	साकं मुलुक		अन्य मुलुक		जम्मा		कैफियत
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	
२०७१ श्रावण			९		२५३		२६२
भाद्र			८		३७५		३८३
आश्विन			५१		१,८४६		१,८९७
कार्तिक			४३		२,७७३		२,८१६
मंसिर			२०		१,११४		१,१३४
पौष			१९		७५३		७७२
माघ			७		३४८		३५५
फाल्गुण			२६		८५३		८७९
चैत्र			३१		२,१९८		२,२२९
२०७२ बैशाख			१३		६१८		६३१
जेष्ठ			२		१४२		१४४
आषाढ			४८		७१५		७६३
जम्मा			२७७		११,९८८		१२,२६५

नोट : राष्ट्रिय निकुञ्ज विभागबाट यस निकुञ्जको प्रवेश अनुमति लिइ भ्रमण गरेका जम्मा ४,३२८ विदेशी अन्य मुलुकका पर्यटक यसमा समावेश नभएको।

अनुसूची : ६

बिगतदेखि हालसम्म निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रबाट वितरण भएको वन पैदावार परिमाणको विवरण

क्र.स.	आ.व.	काठ (क्यु. फिट)	दैवि प्रकोप (क्यु. फिट)		ढुंगा (क्यु. मिटर)	वालुवा (क्यु. मिटर)	दाउरा (चट्टा)	रोडा (क्यु. मिटर)	ग्राबेल (क्यु. मिटर)
			काठ	व्यक्ति संख्या					
१.	०६२/६३	३,२७८	१००	२	७१३	१४८	२१		
२.	०६३/६४	३,५१०	१५०	३	२९०	—	२३		
३.	०६४/६५	४,९२५	४६०	३	६९५.८१	९०	८		
४.	०६५/६६	७,५५०	५२५	७	२२८	३९५	१६		
५.	०६६/६७	११,४२०	५७०	७	१,३०३	१४५	१८		
६.	०६७/०६८	१५,८००	५७०	११	१,०१३	७४१	२२		
७.	०६८/६९	६,७२९.५	४१०	६	१,६२०	७५५	२१		
८.	०६९/०७०	८,८२३.४२	५८०	११	१,३१९	७५७.८	१५		
९.	०७०/०७१	१०,२६५.७७	२००	२	३,१६०.२३	१,८१३	२१	१४०	२००
१०	०७१/०७२	२५,५४१.७७			१,०८३	९७२	२२		

नोट : वन पैदावार शुल्क (१३% भ्याट बाहेक)

काठ - खोटे सल्ला रु २००१- प्रति क्यु. फिट, गोब्रे सल्ला रु १००१- प्रति क्यु. फिट

ढुंगा/वालुवा - रु ५२१९२ प्रति घन मिटर

निगालो - रु १५१- प्रति भारी

अनुसूची : ७

निकुञ्ज अन्तर्गत रहेका पोष्टहरूको विवरण

सि.नं.	पोष्टको नाम	स्थान	निकुञ्ज कर्मचारी	नेपाली सेना	कैफियत	२०७२/०१/१२ गते आएको भुकम्पबाट भएको क्षति
१.	लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्जको मुख्य कार्यालय	धुञ्चे, रसुवा	✓	✓		आंशिक क्षति
२.	क्यान्जिङ पोष्ट	क्यान्जिङ, रसुवा	✓		द्वन्द्वकालमा भवन भत्किएको	
३.	घोडातबेला लाङटाङ पोष्ट	घोडातबेला, रसुवा	✓	✓		पूर्ण क्षति
४.	बृदिम पोष्ट	बृदिम, रसुवा	✓		द्वन्द्वकालमा हटेपछि हालसम्म सुरक्षाकर्मी राख्न नसकिएको	पूर्ण क्षति
५.	टिमुरे पोष्ट	टिमुरे, रसुवा	✓	✓		पूर्ण क्षति
६.	दूलोस्याफ्रु पोष्ट	दूलोस्याफ्रु, रसुवा	✓	✓		पूर्ण क्षति
७.	स्याफ्रुबेशी पोष्ट	स्याफ्रुबेशी, रसुवा	✓	✓		पूर्ण क्षति
८.	बाँदरे पोष्ट	बाँदरे, रसुवा	✓			पूर्ण क्षति
९.	मैलुङ पोष्ट	मैलुङ, राम्चे, रसुवा		✓	माथिल्लो त्रिशुली जलविद्युत आयोजना (२१६) को कम्पाउण्ड क्षेत्रमा पोष्ट स्थापना भएको	
१०.	राम्चे पोष्ट	राम्चे, रसुवा	✓			पूर्ण क्षति
११.	लौकिल पोष्ट	लौकिल, रसुवा	✓		द्वन्द्वकालमा घर भत्किएकोले हाल भाडाको घरमा पोष्ट राखिएको	
१२.	कालिकास्थान पोष्ट	कालिकास्थान, रसुवा	✓	✓	निकुञ्ज पोष्ट हाल भाडाको घरमा राखिएको	
१३.	यासा पोष्ट	यासा, रसुवा	✓		यासा ढोकाचे पोष्ट द्वन्द्वकालमा हटेपछि हालसम्म सुरक्षाकर्मी राख्न नसकिएको	पूर्ण क्षति
१४.	ढिम्सा पोष्ट	ढिम्सा, रसुवा		✓		पूर्ण क्षति

१५.	पोलाङपाटी पोष्ट	पोलाङपाटी, रसुवा			द्वन्द्वकालमा हटेपछि हालसम्म सुरक्षाकर्मी राख्न नसकिएको र निकुञ्जको पोष्टको समेत आवश्यकता भएको	
१६.	शिखरबेशी पोष्ट	शिखरबेशी, नुवाकोट	✓	✓		पूर्ण क्षति
१६.	तिम्बु पोष्ट	तिम्बु, सिन्धुपाल्चोक	✓		निकुञ्जको आफ्नो भवन नभएकोले मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको आर्थिक सहयोगमा भाडाको घरमा रहेको	आंशिक क्षति
१७.	शेर्माथाङ पोष्ट	शेर्माथाङ, सिन्धुपाल्चोक	✓	✓		आंशिक क्षति
१८.	कुटुमसाङ पोष्ट	कुटुमसाङ, सिन्धुपाल्चोक	✓	✓	निकुञ्ज पोष्ट भाडामा संचालनमा रहेको	पूर्ण क्षति
१९.	टेम्पाथाङ पोष्ट	फुस्रे, सिन्धुपाल्चोक	✓		सुरक्षा पोष्ट निर्माण सम्पन्न हुने क्रममा रहेको	पूर्ण क्षति

अनुसूची : ८

निकुञ्जमा तैनाथ नेपाली सेनाका गणहरूको विवरण

क्र.सं.	गणको नाम	आगमन मिति	प्रस्थान मिति
१.	श्री भैरवी दल गण	२०४७/०४/३०	२०४८/१२/२४
२.	श्री दि. फेगश महेन्द्र दल गण	२०४८/१२/२५	२०५१/०१/०२
३.	श्री बर्द बहादुर गण	२०५१/०१/०२	२०५३/०३/०२
४.	श्री सिंह नाथ गण	२०५३/०२/३०	२०५४/१२/०१
५.	श्री नयाँ गोरख गण	२०५४/१२/०१	२०५६/१२/२०
६.	श्री शम्सेर दल गण	२०५६/१२/२०	२०५९/०२/१७
७.	श्री दुर्गा बक्स गण	२०५९/०२/१७	२०६५/१०/१८
८.	श्री इन्द्र बक्स गण	२०६५/१०/१८	२०६७/१२/१८
९.	श्री अहिदमन गण	२०६७/१२/१८	२०७१/०१/१५
१०.	श्री नारायण दल गण	२०७१/०१/१५	हालसम्म

नोट : गण हुनुभन्दा पहिले रहेका गुल्महरूको विवरण यसमा समावेश नभएको ।

अनुसूची : ५
चोरी शिकारी पक्राउ तथा मुद्दाको विवरण

सि.नं.	फौ.मु.दा.नं.	दायरी मिति	बादी	प्रतिबादीको नाम, थर, ठेगाना सहितको विवरण	मुद्दा	कार्यवाही विवरण			बरामद सामानको विवरण		कैफियत
						थुनामा	तारेखमा	फरार	आखेटोपहार	अन्य	
१.	१/०६५	२०५७/५/२२	नेपाल सरकार	नाम-सोनाम लामा स्थाफ्ट-३, रसुवा	निकुञ्ज क्षेत्रमा अतिक्रमण गरी घर निर्माण गर्‍यो भन्ने		प्रक्रियामा रहेको				२०५७/५/२२ मा दर्ता भै फैशला भएकोमा पु.बे.अ. को आदेशले पुन दर्ता गरी पुर्पक्ष भैरहेको
२.	१/०७०	२०७०/०४/०८	नेपाल सरकार	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला धुस्कुन गा.वि.स. वडा नं. ९ घर भइ हाल का.म.नं.पा. वडा नं. ३५ बस्ने धुब पराजुली भन्ने रुद्रनारायण तिमल्सीना समेत ९ जना	रक्तचन्दन ओसारपसार तथा खरिद बिक्री		तारेखमा		ना.३.ख.७१५८ नम्बरको कन्टेनर गाडीबाट ३९ थान (१०५५. ४७ के.जी.) रक्तचन्दन		
३.	३/०७१	२०७१/०३/१८	नेपाल सरकार	रसुवा जिल्ला राम्चे गा.वि.स. वडा नं. ४ बस्ने लाक्पा तामाङ	दुम्सीको आखेटोपहार राखेको		तारेखमा		दुम्सीको हात, खुट्टा, काँडा, करड, सलगन ५०० ग्राम तौल आखेटोपहार		

४.	४/०७१	२०७१/०३/१८	नेपाल सरकार	रसुवा जिल्ला राम्चे गा.वि.स. वडा नं. ४ बस्ने लाक्पा तामाङ	जडिबुटी सतुवा ओसारपसार	जिल्ला कारागार रसुवामा पुर्पक्षको लागि थुनामा	तारेखमा	रेड पाण्डा को छला १ थान	
५.	५/२०७१	२०७१/६/८	श्री नारायण दल गण कालिका स्थान पोष्टको जाहेरीले नेपालसरकार	तिप्लीङ गा.वि.स. वडा नं. ५ धादिङ बस्ने फुर्पा भन्ने रुप्चा तामाङ	रेडपाण्डाको छला ओसार पसार	जिल्ला कारागार रसुवामा पुर्पक्षको लागि थुनामा	रु २८,२५०।- धरौटी सहित तारेखमा	रेड पाण्डा को छला १ थान	३६० के.जी. कुट्की
६.	६/२०७१	२०७१/८/१०	श्री नारायण दल गणका सेनानी अनिल श्रेष्ठको जाहेरीले नेपालसरकार	सिन्धुपाल्चोकजिल्ला गोल्चे गा.वि.स. वडा नं. १ बस्ने रामकाजी दोङ र ऐ.ऐ. बस्ने साइला दोङ	जडिबुटी खरिद तथा बित्री वितरण (कुट्की)	जिल्ला कारागार रसुवामा पुर्पक्षको लागि थुनामा		रेडपाण्डा को छला १ थान, वन्यजन्तु को खप्पर ३ थान	
७.	७/२०७१	२०७१/९/६	रेञ्जर प्रमोदकुमार यादवको जाहेरीले नेपालसरकार	रसुवा जिल्ला टिमुरे गा.वि.स. वडा नं. ५ बस्ने सोनाम छिरिङ घले	वन्यजन्तुको अवैध आखेटोपहार, जडिबुटी र रेडपाण्डाको छला राखेको	जिल्ला कारागार रसुवामा पुर्पक्षको लागि थुनामा			

८.	८/२०७१	२०७१/१०/२२	श्री नारायण दल गणको जाहेरीले नेपालसकार	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला भोताङ गा.वि.स. वडा नं. १ बस्ने पुर्ण बहादुर तामाङ	वन्यजन्तुको अवैध आखेटोपहार, जडिबुटी र धराप, पासो संकलन गरी राखेको	जिल्ला कारागार रसुवामा पुर्पक्षको लागि थुनामा	वन्यजन्तुको खप्पर २ थान, पासो १० थान, कस्तुरीको खुट्टा २ थान	
९.	९/२०७१	२०७२/१/८	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रसुवाको जाहेरीले नेपालसकार	जिल्ला सिन्धुपाल्चोक ठुलो पाखा गा.वि.स. वडा नं. २ स्थायी घर भइ हाल जिल्ला रसुवा धुञ्चे गा.वि.स. वडा नं. ५ बस्ने बुद्ध लामा, जिल्ला रसुवा हाकु गा.वि.स. वडा नं. ५ स्थायी घर भइ हाल धुञ्चे-५, रसुवा बस्ने देवी तामाङ, जिल्ला रसुवा यार्सा गा.वि.स. वडा नं. ५ बस्ने राम बहादुर नेकोर तामाङ र फरार जिल्ला रसुवा यार्सा गा.वि.स. वडा नं. ४ बस्ने दावा तामाङ	रेडपाण्डाको छाला २ थान	जिल्ला कारागार रसुवामा पुर्पक्षको लागि थुनामा		

अनुसूची : १०

निकुञ्ज अन्तर्गतका होटल सम्बन्धी विवरण

लाङटाङ स्ट

क्र.सं.	होटलको नाम	होटल रहेको स्थान	होटलवालाको ठेगाना	होटल धनीको नाम	होटलको ग्रेड
१.	टिवेटन होटल	घोडातबेला	लाङटाङ-३, रसुवा	रेन्जेन दोर्जे तामाङ छिरिङ पेम्वा तामाङ	ख
२.	लब्ली होटल	घोडातबेला	लाङटाङ-५, रसुवा	छिरिङ लामा	ख
३.	ओरिजिनल लामा होटल	लामा होटल	लाङटाङ-९, रसुवा	राज बहादुर गुरुङ	ख
४.	शेर्पा लज	लामा होटल	बृदिम-२, रसुवा	नुर्वु तामाङ	ख
५.	फ्रेण्डली गेष्ट हाउस	लामा होटल	बृदिम-७, रसुवा	पासाङ तामाङ	क
६.	ग्रिनहिल होटल	लामा होटल	लाङटाङ-९, रसुवा	दावा नुर्वु तामाङ, तेन्जिङ मिङमर तामाङ	ग
७.	जंगल भ्यू होटल	लामा होटल	लाङटाङ-१, रसुवा	कर्मा तामाङ	क
८.	लामा गेष्ट हाउस	लामा होटल	लाङटाङ-३, बृदिम-६, रसुवा	रिन्जेन दोर्जे तामाङ मिङमर छिरिङ तामाङ	क
९.	टिवेट गेष्ट हाउस	लामा होटल	बृदिम-७, रसुवा	कार्चुङ तामाङ, तेन्जिङ तामाङ	ख
१०.	वम्बु होटल	वम्बु	स्याफ्रु-७, रसुवा	दावा ग्याल्वु तामाङ कामी डोल्मा तामाङ	ख
११.	शेर्पा होटल	वम्बु	स्याफ्रु-७, रसुवा	आङ थोप्तेन तामाङ निमा तेन्जिङ तामाङ	ख
१२.	टिवेट गेष्ट हाउस	वम्बु	स्याफ्रु-३, रसुवा	क्याप छिरिङ तामाङ	ख
१३.	उडल्याण्ड होटल	छुनामा	लाङटाङ-९, रसुवा	रेन्जेन तामाङ	ग
१४.	लाङटाङ खोलापुल चिया पसल	पुल	स्याफ्रु-८, रसुवा	ग्याम्चो तामाङ	घ
१५.	बुद्ध होटल चिया पसल	याम्फु	लाङटाङ-२, रसुवा	तेन्जेन तामाङ	घ
१६.	गन्जला होटल चिया पसल	याम्फु	लाङटाङ-५, रसुवा	दावा तामाङ	घ
१७.	होटल ल्यान्डस्लाईड	पैरो	स्याफ्रु-७, रसुवा	छेदेन तामाङ फिन्जो तामाङ	ग
१८.	नमस्ते चिया पसल	पैरो	स्याफ्रु-३, रसुवा	निमा साङवो तामाङ	ख
१९.	मुन लाइट होटल	रिमीचे	लाङटाङ-१, रसुवा	दमाई छवाङ तामाङ	ख
२०.	लाङटाङ भ्यू होटल	रिमीचे	बृदिम-७, रसुवा	मिप्साङ तामाङ	ग
२१.	गणेश भ्यू होटल	रिमिच	बृदिम-७, रसुवा	दिडुप तामाङ	ख
२२.	उज्यानडाँडा चिया पसल	उज्यानडाँडा	स्याफ्रु-७, रसुवा	पेमा रेन्जन तामाङ	घ
२३.	रिभरसाईड	रिभरसाईड	लाङटाङ-९, रसुवा	उर्केन तामाङ	ख
२४.	भ्यू प्वाइन्ट होटल	क्यान्जीङ	लाङटाङ, रसुवा	छोवाङ ठिले तामाङ	क

गोसाईकुण्ड रुट

क्र.सं.	होटलको नाम	होटल रहेको स्थान	होटलवालाको ठेगाना	होटल धनीको नाम	होटलको ग्रेड
१.	हिलटप लज	फोब्राङडाँडा	स्याफ्रु-८, रसुवा	ग्यान्डुप तामाङ	ग
२.	होटल सनसेट भ्यू	फोब्राङडाँडा	स्याफ्रु-३, रसुवा	टासी नाम्याल तामाङ	ग
३.	शेर्पा होटल	चन्दनवारी	स्याफ्रु-५, रसुवा	कामी ग्याल्बो घले	क
४.	लाङटाङ भ्यू होटल	चोलाङपाटी	स्याफ्रु-३, रसुवा	निमासिङगी तामाङ	ख
५.	टिवेटन माउन्टेन भ्यू होटल	चोलाङपाटी	स्याफ्रु-३, रसुवा	सेराफ स्याङवो तामाङ	ख
६.	माउन्टेन रेष्ट हाउस	लौरीविना	बृदिम-५, रसुवा	तेन्जिङ दोर्जे तामाङ	क
७.	मर्निङ भ्यू होटल	लौरीविना	स्याफ्रु-३, रसुवा	तेम्पा ग्याल्बु तामाङ	ग
८.	माया होटल	लौरीविना	स्याफ्रु-७, रसुवा	मिन्दुल तामाङ	ख
९.	होटल जि. वि. सी.	लौरीविना	स्याफ्रु-५, रसुवा	खाम्सुङ तामाङ	ख
१०.	होटल टिवेट	गोसाईकुण्ड	स्याफ्रु-७, रसुवा	छिरिङ फिन्जे दावा मिङमर तामाङ	ख
११.	नमस्ते होटल	गोसाईकुण्ड	स्याफ्रु-८, रसुवा	ल्हाक्पा सिङगी तामाङ	ख
१२.	लेकसाईड होटल	गोसाईकुण्ड	स्याफ्रु-५, रसुवा	खाम्सुङ तामाङ	ख
१३.	पिसफुल होटल	गोसाईकुण्ड	स्याफ्रु-६, रसुवा	सुब्बा लामा	ख
१४.	नाउरडाँडा चिया पसल	नाउरडाँडा	स्याफ्रु-४, रसुवा	थार्चेन तामाङ	हाल संचालनमा नरहेको

ठाडेपाटी रुट

क्र.सं.	होटलको नाम	होटल रहेको स्थान	होटलवालाको ठेगाना	होटल धनीको नाम	होटलको ग्रेड
१.	होटल माउन्टेन भ्यू	सूर्यकुण्ड फेदी	घ्याङफेदी-५, नुवाकोट	राम शेर्पा	ग
२.	मेन्दो होटल एण्ड लज	घोप्टे	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	रेन्जेन शेर्पा	ख
३.	नमस्ते होटल	घोप्टे	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	कामी शेर्पा	क
४.	गोसाईकुण्ड लज	ठाडेपाटी	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	माता लामा	क
५.	होटल टसीदेले	ठाडेपाटी	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	साम्देन शेर्पा, काजी शेर्पा	ख
६.	याक एण्ड यति होटल	ठाडेपाटी	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	दावा डिङ्गुप शेर्पा	हाल संचालनमा नरहेको
७.	सुम्जो टप होटल	ठाडेपाटी, नुवाकोट	हेलम्बु-६, सिन्धुपाल्चोक	सुम्जो लामा	ख
८.	लामा होटल	मागिनगोठ	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	लामा रेन्जेन शेर्पा, पेम्वा शेर्पा	ख
९.	लाक्पा होटल	मागिनगोठ	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	लाक्पा दोर्जे शेर्पा	हाल संचालनमा नरहेको
१०.	होटल दार्जलिङ	मागिनगोठ	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	दावा लामा	ख
११.	होटल ग्रिन भ्यू	मागिनगोठ	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	कालु शेर्पा	क

१२.	एभरग्रीन चिया पसल	सानो घोटे	गाउँखर्क-९, नुवाकोट	ग्याल्जेन शेर्पा	ग
१३.	धुपिचौर चिया पसल	धुपिचौर	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	पेम्बा छ्याप शेर्पा	ख
१४.	कस्तुरीडाँडा चिया पसल	कस्तुरीडाँडा	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	जिमी शेर्पा	घ
१५.	दावा बेबी होटल एण्ड लज	फेदी	गाउँखर्क-८, नुवाकोट	कारक्याप शेर्पा	क
१६.	ताजमहल होटल	फेदी	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	निमा शेर्पा	ख
१७.	पाङबुडाँडा चिया पसल	पाङबुडाँडा	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	कैसाङ शेर्पा	ख

नोट : यी ३ वटै रुटहरूका ५५ वटा होटलहरू मिति २०७२/०९/१२ गते गएको भुकम्पबाट क्षति भएको कारणले पर्यटकहरूलाई आवास तथा सुविधामा समस्या भएको ।

अनुसूची : ११
निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पुनर्गठित उपभोक्ता समितिहरूको विवरण

क्र.सं.	मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर	समिति पदाधिकारी संख्या	समिति अलर्गत रहेका समूह संख्या	कैफियत
१.	लाङटाङ म.क्षे.उ.स.	लाङटाङ गा.वि.स., रसुवा	छोवाङ ठिले तामाङ		१३	१	मिति २०७२/०१/१२ को भुक्तम्प, साथै हिउँ पहिरोमा परी मृत्यु भएको
२.	बृद्धिम म.क्षे.उ.स.	बृद्धिम गा.वि.स., रसुवा	मिप्साङ तामाङ	९८१८५९७२३३	१२	१	
३.	टिमुरे म.क्षे.उ.स.	टिमुरे गा.वि.स., रसुवा	श्री थारपा ग्याल्लु	९७४१८६४७४	७	६	
४.	सूर्यकुण्ड म.क्षे.उ.स.	स्याफ्रु गा.वि.स., रसुवा	पेमा दोर्जे तामाङ	९७४१२३७१९४	११	८	
५.	नौकुण्ड म.क्षे.उ.स.	धुन्चे गा.वि.स., रसुवा	टेम्पा नुर्पु तामाङ	९७४१२३६६४४	१०	९	
६.	राम्चे म.क्षे.उ.स.	राम्चे गा.वि.स., रसुवा	मालफुर्वा तामाङ	९७४१८६३२२	११	९	
७.	लाहरेपौवा म.क्षे.उ.स.	लाहरेपौवा गा.वि.स., रसुवा	उत्तम बहादुर थापा	९७४१०२०४७४	९	९	
८.	धैबुङ म.क्षे.उ.स.	धैबुङ गा.वि.स., रसुवा				१	उपभोक्ता समिति पुनर्गठन हुन बाँकी रहेको
९.	भोर्ले म.क्षे.उ.स.	भोर्ले गा.वि.स., रसुवा	खुप प्रसाद ढकाल	९७४१२३७८७८	१३	९	
१०.	यासा म.क्षे.उ.स.	यासा गा.वि.स., रसुवा	सुक बहादुर तामाङ	९७४१०८६७९३	११	९	
११.	सरमथली म.क्षे.उ.स.	सरमथली गा.वि.स., रसुवा	टिका राम वाईबा	९८३२६९११३	१३	९	
१२.	कल्पेश्वरी म.क्षे.उ.स.	उर्लेनी, रालुका देवी र लच्याङ गा.वि.स., नुवाकोट	दिपक खनाल	९८४१२१९५७७	१३	१८	
१३.	दुजेश्वरी म.क्षे.उ.स.	समुन्द्रटार, राउतवेशी गा.वि.स., नुवाकोट	बिर बहादुर तामाङ	९८४१८०१३६८	१०	५	
१४.	बच्छलादेवी म.क्षे.उ.स.	शिखरवेशी गा.वि.स., नुवाकोट	राजन बुढाथोकी	९८१८३६९१३८	१३	९	
१५.	इन्द्रेणी म.क्षे.उ.स.	ध्याङफेदी गा.वि.स., नुवाकोट	नेरेश तामाङ	९८१३१२७४४१	१३	९	

१६.	पाडवुजोहोथान म.क्षे.उ.स.	गाउँखर्क गा.वि.स. नुवाकोट र इचोक गा.वि.स. सिन्धुपाल्चोक	दोर्जे तामाङ	९८४१८९३५२१	१३	९
१७.	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री म.क्षे.उ.स.	हेलाम्बु गा.वि.स., सिन्धुपाल्चोक	मिङमार लामा	९८६००७५९८४	१३	१६
१८.	रेडपाण्डा म.क्षे.उ.स.	किउल गा.वि.स., सिन्धुपाल्चोक	कर्मा लामा	९८०८२१७२६५	९	८
१९.	होमाछो म.क्षे.उ.स.	वरुवा गा.वि.स., सिन्धुपाल्चोक	पेमा शेर्पा	९८०८४९७६३०	११	७
२०.	दोर्जे लाक्पा म.क्षे.उ.स.	सेलाङ, स्याङ्गले, नाम्लाङ, लाङ्गाचे, सिम्पाल काभ्रे गा.वि.स., सिन्धुपाल्चोक	किशोर लामा	९८१८३७८४४४	१५	८
२१.	लेडसी म.क्षे.उ.स.	गोल्चे र गुम्बा गा.वि.स., सिन्धुपाल्चोक	रेशम दोङ्ग	९७४१०६४१३६	८	७

अनुसूची : १२
समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण समूह

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१.	नादाङ्चे चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	स्याफ्रु गा.वि.स, ठुलो स्याफ्रु	९७४१०८६५६८
२.	टुल्कु छेलिङ् चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	धुन्चे गा.वि.स	९८४१०८४९४८
३.	मिस्योङ् चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	स्याफ्रु गा.वि.स	९७४१०२९३६३१९८४९७३५५५४७
४.	गोसाईकुण्ड चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	स्याफ्रु गा.वि.स, ठूलो भाकु	९८१३०३६०१८
५.	खमजिङ् चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	बृदिम गा.वि.स, खमजिङ	९८४९४८८७४०
६.	बृदिम चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	बृदिम गा.वि.स	९७४१०९७१४७
७.	घ्याङफेदी चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	घ्याङफेदी, नुवाकोट	९८०८५४५७६८१९८०८६५८३६०
८.	हेलम्बु चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	हेलम्बु, सिन्धुपाल्चोक	९८०८०९७७५८
९.	शेर्माथाङ् चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	किउल, सिन्धुपाल्चोक	
१०.	पाँच पोखरी चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	स्याउले, सिन्धुपाल्चोक	
११.	एक्लेकुण्ड चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	यासा, रसुवा	९८४३४५७५२५
१२.	सागरकुण्ड चोरी शिकार नियन्त्रण समूह	शिखरबेशी, नुवाकोट	

अनुसूची : १३
हिउँ चितुवा संरक्षण उपसमिति

क्र.सं.	समूहको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१.	लाङटाङ हिउँ चितुवा संरक्षण उपसमिति	लाङटाङ गा.वि.स	९९४१०००१४
२.	टिमुरे हिउँ चितुवा संरक्षण उपसमिति	टिमुरे गा.वि.स	९७४१२०२८२१९७४१२३७३४०

अनुसूची : १४
चौरी गोठ तथा खर्क व्यवस्थापन उपसमिति

क्र.सं.	चौरी गोठ तथा खर्क व्यवस्थापन उप समिति	ठेगाना
१.	गोन्हि लिरुङ् खर्क व्यवस्थापन उपसमिति	टिमुरे गा.वि.स.
२.	पाङसाङ् खर्क व्यवस्थापन उपसमिति	बृदिम गा.वि.स.
३.	लाङटाङ् खर्क व्यवस्थापन उपसमिति	लाङटाङ् गा.वि.स.
४.	धुन्चे खर्क व्यवस्थापन उपसमिति	धुन्चे गा.वि.स.
५.	राम्चे खर्क व्यवस्थापन उपसमिति	राम्चे गा.वि.स.
६.	श्री चौरी खर्क कृषि सहकारी संस्था लि.	स्याफ्रु गा.वि.स.
	(क) भाखु खर्क व्यवस्थापन उप समूह	
	(ख) गोम्बो डाँडा खर्क व्यवस्थापन उप समूह	
	(ग) स्याफ्रु खर्क व्यवस्थापन उप समूह	

अनुसूची : १५
सहकारी संस्था

क्र.सं.	समुहको नाम	ठेगाना	स्थापना
१	रेडपान्डा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	स्याफ्रुवेशी, रसुवा	२०६७
२	चौरी खर्क कृषि सहकारी संस्था लि.	स्याफ्रु-२, ब्रावल	२०६७
३	मध्यवर्ती संरक्षण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	लहरेपौवा गा.वि.स.	२०६८

अनुसूची : १६
इको क्लब

क्र.सं.	इको क्लबको नाम	विद्यालयको नाम	ठेगाना
१	लाडटाङ क्षेत्र इको क्लब सञ्जाल समिति	श्री रसुवा मा.वि.	धुन्चे, रसुवा
२	कालिका इको क्लब	श्री कालिका हि उ.मा.वि.	धैबुङ, रसुवा
३	प्रकृति इको क्लब	श्री रसुवा मा.वि.	धुन्चे, रसुवा
४	फूलबारी इको क्लब	श्री निर्कु भूमे मा.वि.	सरमथली, रसुवा
५	हरियाली इको क्लब	श्री भागेश्वरी मा.वि.	भार्ले, रसुवा
६	लालिगुराँस प्रकृति इको क्लब	श्री श्यामे वाङ्फेल मा.वि.	स्याफ्रुबेंशी, रसुवा
७	सुन्धारा इको क्लब	श्री सुन्धारा मा.वि.	धारापानी, रसुवा
८	नमुना इको क्लब	श्री नीलकण्ठ नमुना मा.वि.	जीवजीवे, रसुवा
९	हिमालयन इको क्लब	श्री भलायडाँडा मा.वि.	भलायडाँडा, रसुवा
१०	कल्पवृक्ष इको क्लब	श्री नीलकण्ठ उ.मा.वि.	बोगटीटार, रसुवा
११	हाईल्याड रेडपान्डा इको क्लब	श्री हाईल्यान्ड बोर्डिङ स्कूल	धुन्चे, रसुवा
१२	लालीगुराँस इको क्लब	श्री सेती भूमे मा.वि.	राम्चे, रसुवा
१३	सागरकुण्ड इको क्लब	श्री दुप्चेश्वर उ.मा.वि.	रामती, नुवाकोट
१४	डाँफे इको क्लब	श्री महाकालेश्वरी नि.मा.वि.	सोलसिङ, सिन्धुपाल्चोक
१५	नयाँ पेमा छोलिङ हरियाली इको क्लब	श्री पेमाछोलिङ नि.मा.वि.	हेलम्बु, सिन्धुपाल्चोक
१६		श्री मेलम्चीघ्याङ मा.वि.	हेलम्बु, सिन्धुपाल्चोक
१७		श्री याङ्ग्रीमा बोर्डिङ स्कूल	किउल, सिन्धुपाल्चोक
१८		श्री गोल्मादेवी मा.वि.	हेलम्बु, सिन्धुपाल्चोक

अनुसूची : १७
मध्यवर्ती सामुदायिक वनको विवरण

सि.नं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	क्षेत्रफल (हे)	हस्तान्तरण मिति	घरधुरी संख्या	जनसंख्या
१.	स्याउवारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-८, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१४१.८	२०६५/०१/२६	२२५	१०४१
२.	हाप्सिलेडाँडा चिन्नेपानी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	धैबुङ-६, ७, ८, ९, भोर्ले-१, रसुवा	धैबुङ मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	११०	२०६५/०३/२०	५३५	३०५९
३.	पालेको मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-१, २, ३ रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३४.२९	२०६५/०५/२०	२२७	१३८२
४.	धैयावारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-८	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२१	२०६५/०३/२०	३४०	११५६
५.	घडेरीडाँडा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-९, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१८.७३	२०६५/०३/२१	५२	३८२
६.	अर्चले पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-५, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३३.६६	२०६५/०३/२१	२८	१५४
७.	पैरेवेशी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-५, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१२.४०	२०६५/०३/२१	८२	४८३
८.	सल्लाघारी लेक चिती पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-५, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१०३.३७	२०६५/०३/२१	३२४	२०८३
९.	चौलाने पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-४, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२२.३२	२०६५/०३/२१	१२८	७९९
१०.	फामचेत सालघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-७, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१५.६८	२०६५/०३/२३	५०	३३१
११.	रिन्जोङ पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-४, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१६.६८	२०६५/०३/२३	१३०	७२०
१२.	ताम्राङ आरुखर्क मध्यवर्ती सामुदायिक वन	यार्सो-८, रसुवा	यार्सो मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३५	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	१३८	७६४
१३.	थलागाङ पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-३, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२९.७९	२०६५/०३/२५	१६२	९००
१४.	माहुर पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	यार्सो-९, रसुवा	यार्सो मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२६.४२	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	७१	४४५
१५.	सुगा भञ्ज्याङ वाघेओडार मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-३, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	६५.२८	२०६५/०८/१०	१७६	१०१३

१६.	सिंहदेवी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	धेबुङ-३, रसुवा	धेबुङ मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२१.५२	२०६५/०८/१०	९४	५४१
१७.	गाईखर्क पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-६, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	४४.८०	२०६५/०८/१०	१४३	९४२
१८.	ढुङ्गे अम्फे पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-७, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३७.२४	२०६५/०८/१०	७६	४१९
१९.	च्यनडाँडा, कुम्बु, वाकियाडाँडा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-२,३ रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३७.०४	२०६५/१०/२०	१३४	६९०
२०.	रुद्रादेवी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-७, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३१.३२	२०६५/१०/२०	४९	३१०
२१.	दनुस्वारा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-२, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	५७.२८	२०६५/१०/२०	५९	३६१
२२.	घ्याङपाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-९, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	५८.५६	२०६५/१०/२०	७६	४३९
२३.	छुर्तिपाखा कपथली मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-३, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	५१.०४	२०६५/१०/२०	११७	६२०
२४.	चनौटेपाखा सालाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-५, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३०.०८	२०६५/१०/२०	६२	३७८
२५.	च्यानडाँडा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-८, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३४.५६	२०६६/०४/२५	९४	४९४
२६.	रातोमटे मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-३, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१५.२०	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	८७	४६०
२७.	काभ्रेखोला मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-४, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२१.५४	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	७०	३७२
२८.	तारुके महिला मध्यवर्ती सामुदायिक वन	धेबुङ-२, रसुवा	धेबुङ मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	५.९२	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	३९	२१३
२९.	लामाचेत महिला मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-४, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२५.१२	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	१००	५६९
३०.	सिमलाडाँडा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-१,३ रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१४.०८	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	१४३	९५६
३१.	निर्कुभुमे मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-४, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	५१.३६	२०६६/०४/२५	१२८	८६६

३२.	ढूलो सालाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-५, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	४५.२८	२०६६/०४/२५	१०५	५२६
३३.	आकाशदेवी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-५, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२.०४	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	१२७	८६०
३४.	धुसेनी सालाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-६, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३५.०४	२०६६/०४/२५	१४३	९५६
३५.	ब्राकलापाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-८, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१६.६४	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	७८	४५०
३६.	निगलेनीपाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-४, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	५७.६०	२०६६/०४/२५	७३	४०६
३७.	बुर्लुङपाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	लहरेपौवा-६, रसुवा	लहरेपौवा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	६६.०८	नविकरण भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	९८	५८४
३८.	नागीजोगी मुन्द्रा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिखरवेशी-४, ८, ९, नुवाकोट	बच्छालादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२६.५६	२०६७/०१/०२	८८	५०४
३९.	सल्लाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिखरवेशी-५, ६, ७, नुवाकोट	बच्छालादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	८.४८	२०६७/०१/०२	१०२	५४३
४०.	क्षेत्रावती मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिखरवेशी-५, नुवाकोट	बच्छालादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१३.१२	२०६७/०१/०२		१०५
४१.	मौवाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिखरवेशी-३, ४, ६, नुवाकोट	बच्छालादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३५.०४	२०६७/०१/०२	७५	४२६
४२.	दुज्वेश्वरी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	राउतवेशी-७, ८, ९, समुन्द्रार-७, शिखरवेशी-१, नुवाकोट	बच्छालादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३२.१६	२०६७/०१/०२	३५९	२१४२
४३.	दाप्सुङ नालुङ खर्क मध्यवर्ती सामुदायिक वन	इचोक-१, सिन्धुपाल्चोक	पाङबुजोहोथान मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१६८.८०	२०६७/०२/१९	६२	७०८
४४.	ब्लाङ्जे डुज्वेय मध्यवर्ती सामुदायिक वन	इचोक-९, सिन्धुपाल्चोक	पाङबुजोहोथान मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१४७.३६	२०६७/०२/१९	६२	७०८
४५.	चिरी गुम्बा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-६, सिन्धुपाल्चोक	हयोल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१२०.०	२०६७/०२/१९		१३९

४६.	मणिगण्डजेन मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-६, सिन्धुपाल्चोक	हयोल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१७३.०	२०६७/०२/१९	३२	१५९
४७.	(शाङ्खी) डुङराङ्गेन मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-६, सिन्धुपाल्चोक	हयोल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१९१.०	२०६७/०२/१९	१२३	३२७
४८.	सर्काथली मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-७, सिन्धुपाल्चोक	हयोल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१६१.०	२०६७/०२/१९	५४	३१३
४९.	टोडके पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-६, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	६०.९६	२०६७/०४/११	४६	३०३
५०.	पाङ्से खर्क पाङ्बु मध्यवर्ती सामुदायिक वन	गाउँखर्क-८, नुवाकोट	पाङ्बुजोहोथान मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	६७.८४	२०६७/०४/११	४८	३४५
५१.	डाँडाखर्क मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-६, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	४.१२	२०६७/०५/०९	४६	३०१
५२.	बैकुण्ठ पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-५, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१०१.४४	२०६७/०५/०९	५५	३२०
५३.	रोडगा डाँडा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	स्याफ्रु-९, रसुवा	सूर्यकुण्ड मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	७०.५६	२०६७/११/०९	१०५	५२६
५४.	स्यो प्राकृतिक मध्यवर्ती सामुदायिक वन	स्याफ्रु-९, रसुवा	सूर्यकुण्ड मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२८.१६	२०६७/११/०९	१०५	५०६
५५.	नमुना डाँडा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	गाउँखर्क-७, नुवाकोट	पाङ्बुजोहोथान मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१२६.०८	२०६७/११/०९	१३६	९८६
५६.	गुँदे दशमुरे मध्यवर्ती सामुदायिक वन	भोर्ले-८, रसुवा	भोर्ले मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१०.०४	२०६७/११/०९	५५	३४२
५७.	सालघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-२, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१५.६८	२०६७/११/०९	५०	२६५
५८.	थापङ मध्यवर्ती सामुदायिक वन	गाउँखर्क-५, नुवाकोट	पाङ्बुजोहोथान मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	११३	२०६८/१२/१९	९२	३६८
५९.	देवी स्थान मध्यवर्ती सामुदायिक वन	गाउँखर्क-६, नुवाकोट	पाङ्बुजोहोथान मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२४१.४२	२०६८/१२/१९	१५०	८४६
६०.	दूलो गैरी विसापानी मध्यवर्ती सामुदायिक वन	राजुका-१, २ नुवाकोट	कल्पेश्वरी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	९७.७६	२०६८/१२/१९	११६	६६५
६१.	खापसिङ पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	उर्लेनी-१, २, ५ नुवाकोट	कल्पेश्वरी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	६२.४८	२०६८/१२/१९	११२	६६८
६२.	ब्रादर छहरे पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	उर्लेनी-६, नुवाकोट	कल्पेश्वरी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	४७.३१	२०६८/१२/१९	१६४	९५२

६३.	विपिन चुली मध्यवर्ती सामुदायिक वन	उर्लेनी-७, ८, नुवाकोट	कल्पेश्वरी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१८४.८४	२०६८/१२/१९	१२५	७२७
६४.	घले गाउँ पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	उर्लेनी-१, २, नुवाकोट	कल्पेश्वरी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३२५.६४	२०६८/१२/१९	२०१	१२२०
६५.	डण्डेदेव मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शालुका-९, नुवाकोट	कल्पेश्वरी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	४४.११	२०६८/१२/१९	५९	३८५
६६.	महिभर-माला भञ्जङ्ग मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिखरवेशी-१, २, नुवाकोट	बच्छलादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१११.६६	२०६८/१२/१९	१३१	७२६
६७.	दूलो पाखा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिखरवेशी-३, नुवाकोट	बच्छलादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३७.१७	२०६८/१२/१९	३८	२२४
६८.	नताङ्ग खर्क मध्यवर्ती सामुदायिक वन	शिखरवेशी-३, नुवाकोट	बच्छलादेवी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२९.१८	२०६८/१२/१९	३४	२२६
६९.	दोर्जे फामो मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-१, दूलाङ्ग, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१८०.२८	२०६८	४१	२२६
७०.	थोङ्गोल क्षेत्रेन रिबर्मा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-७, रिबर्मा, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१३९.३७	२०६८	२६	१५४
७१.	डक्करमानी गोदाम मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-१, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१९३.९२	२०६८	३६	२१८
७२.	ब्रादो मिलारेपा- "घ" मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-७, गोवागाड, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१४२.७	२०६८	४१	२२५
७३.	ह्योल्मो लामो मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-१, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१८७.६३	२०६८	३३	१९१
७४.	साङ्गडाङ्गसा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-७, खुरचुङ, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१४५	२०७०	२५	१२५
७५.	खर्कलुङ मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-७, पारङ्ग, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१४०	२०७०	३९	२०२
७६.	जेछाङ्गलिङ साङ्गाक फुटाङ (सेतीघ्याङ) मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-३, टासीथाङ, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१५०	२०७०	४२	२६१
७७.	घाङ्गयुला डुप्पा कायु दोर्जे छ्याङ मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-२, घाङ्गयुला, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्मो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१५५	२०७०	४८	३५३

७८.	ककनी नादाङ ल्हाफाब देचेन मध्यवर्ती सामुदायिक वन	हेलाम्बु-९, ककनी, सिन्धुपाल्चोक	ह्योल्लो आमा याङ्ग्री मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	९६	२०७०	२१	१५१
७९.	कल्लेरी भूमे मध्यवर्ती सामुदायिक वन	यासा-७, रसुवा	यासा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३२.३	समूह गठन भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	१२१	६५४
८०.	परेवा ब्रा मध्यवर्ती सामुदायिक वन	यासा-६, रसुवा	यासा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२३.८	समूह गठन भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	११३	५७१
८१.	पेङगुङसाङ मध्यवर्ती सामुदायिक वन	यासा-६, रसुवा	यासा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२१	समूह गठन भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	११३	५७२
८२.	लाच्याङटार मध्यवर्ती सामुदायिक वन	सरमथली-९, रसुवा	सरमथली मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	१८.६	समूह गठन भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	९१	४१९
८३.	साङगुला मध्यवर्ती सामुदायिक वन	यासा-५, रसुवा	यासा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	२६.७	समूह गठन भइ हस्तान्तरण हुन बाँकी	२९	१५१

अनुसूची : १८

मध्यवर्ती धार्मिक सामुदायिक वनको विवरण

सि.नं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	क्षेत्रफल (हे)	हस्तान्तरण मिति	घरधुरी संख्या	जनसंख्या
१.	च्यानडाँडा मध्यवर्ती धार्मिक सामुदायिक वन	धैबुङ-६, ७ रसुवा	धैबुङ मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति	३.५६	२०६६/०४/२५	८९	४९१

अनुसूची : १५

पुनर्गठित मध्यवर्ती उपभोक्ता समूहहरूको विवरण

क्र.सं.	उपभोक्ता समूहको नाम	ठेगाना	वर्तमान अध्यक्ष
(१) लाङटाङ उपभोक्ता समिति			
१.	यालापिक	लाङटाङ-१, रसुवा	सोनाम तामाङ
२.	लाङटाङ लिरुङ	लाङटाङ-२, रसुवा	ग्याल्बु तामाङ
३.	लाङसिसा	लाङटाङ-३, रसुवा	कारसाङ तामाङ
४.	भिकाङ	लाङटाङ-४, रसुवा	ग्याल्बु तामाङ
५.	गाङछुम्बु	लाङटाङ-५, रसुवा	छिमे तामाङ
६.	रेडपाण्डा	लाङटाङ-६, रसुवा	दावा तामाङ
७.	गन्जाला	लाङटाङ-७, रसुवा	छेसाङ लामा
८.	लालिगुराँस	लाङटाङ-८, रसुवा	कर्मा तामाङ
९.	सामलिङ्क	लाङटाङ-९, रसुवा	दावा तामाङ
(२) बृदिम उपभोक्ता समिति			
१.	भोटेकोशी	बृदिम-१, रसुवा	छोक्याल तामाङ
२.	ढुक्वु	बृदिम-२, रसुवा	नुर्पु तामाङ
३.	साङदाङसा	बृदिम-३, रसुवा	फुर्पु पासाङ तामाङ
४.	छुलुम	बृदिम-४, रसुवा	डवाङ तामाङ
५.	ब्राङगु	बृदिम-५, रसुवा	पेम्वा ग्याल्बो तामाङ
६.	मेप्नुङ	बृदिम-६, रसुवा	मिङमर गुरुङ
७.	पाङसाङ हिमाल	बृदिम-७, रसुवा	डिण्डु तामाङ
८.	ब्राम्चे डाँडा	बृदिम-८, रसुवा	दोर्जे तामाङ
९.	सात कन्या देवी	बृदिम-९, रसुवा	राल्वा घले
(३) टिमुरे उपभोक्ता समिति			
१.	गेन्हिलिरुप	टिमुरे-१, २, ३ रसुवा	मिना कुमारी ढुंगाना
२.	दुधकुण्ड	टिमुरे-४, रसुवा	कार्साङ तामाङ
३.	रसुवागढी	टिमुरे-५, रसुवा	पासाङ थापामगर
४.	तातोपानी	टिमुरे-६, रसुवा	काले तामाङ
५.	गुरुगुम्बा	टिमुरे-७, ८ रसुवा	फुर्पा दिण्डुप तामाङ
६.	डाकार थाङग	टिमुरे-९, रसुवा	कामी तामाङ
(४) सूर्यकुण्ड उपभोक्ता समिति			
१.	गणेश थान	स्याफ्रु-१, रसुवा	दोर्जे तामाङ
२.	साम्दी याङजेन	स्याफ्रु-२, रसुवा	बुनिमा तामाङ
३.	रेडपाण्डा	स्याफ्रु-३, रसुवा	सेराम साङ्वो तामाङ
४.	डाँफे	स्याफ्रु-४, रसुवा	लामा दोर्जे तामाङ

५.	याङकारजोङ	स्याफ्रु-५, रसुवा	कान्छा तामाङ
६.	गोसाईकुण्ड	स्याफ्रु-६, रसुवा	चेडा दावा तामाङ
७.	गुच्चे	स्याफ्रु-७, रसुवा	छिरिङ फिन्जो तामाङ
८.	सूर्यकुण्ड	स्याफ्रु-८, रसुवा	डवाङ फिन्जो तामाङ

(५) नौकुण्ड उपभोक्ता समिति

१.	डुक्पा साम्वाल्लिङ	धुञ्चे-१, रसुवा	सोनाम छिरिङ थोक्रा
२.	रिस्याङ भुमे	धुञ्चे-२, रसुवा	उर्पा घले
३.	कादोखर्क	धुञ्चे-३, रसुवा	राम कुमार घले
४.	सोले भिमली	धुञ्चे-४, रसुवा	सुक बहादुर तामाङ
५.	मानेकोर	धुञ्चे-५, रसुवा	छिरिङ ग्याम्जो तामाङ
६.	डल्को छोलिङ गुम्बा	धुञ्चे-६, रसुवा	सुनाम ग्याल्वो घले
७.	डोङमे	धुञ्चे-७, रसुवा	किशोर लामा
८.	विपार	धुञ्चे-८, रसुवा	सोनाम साङवो तितुङ
९.	नागुङ देवी थान	धुञ्चे-९, रसुवा	पासाङ तामाङ शेर्पा

(६) राम्चे उपभोक्ता समिति

१.	गुम्चेत	राम्चे-१, रसुवा	दामे लामा तामाङ
२.	गिचेत	राम्चे-२, रसुवा	डुप्साङ्ग तामाङ
३.	पवित्र भुमी	राम्चे-३, रसुवा	सेते तामाङ
४.	नार्चेत भुमिथान	राम्चे-४, रसुवा	मालफुर्पा तामाङ
५.	देवीथान	राम्चे-५, रसुवा	उर्पा तामाङ
६.	पलेप अम्वासे	राम्चे-६, रसुवा	जेठा कामी तामाङ
७.	सेती देवी	राम्चे-७, रसुवा	लाक्पा तामाङ
८.	हाँडिफोर	राम्चे-८, रसुवा	पासाङ नुर्पु तामाङ
९.	ओपने खोला	राम्चे-९, रसुवा	निम बहादुर तामाङ

(७) लहरेपौवा उपभोक्ता समिति

१.	उत्तरगया	लहरेपौवा-१, रसुवा	उत्तम बहादुर लामिछाने
२.	शिवालय	लहरेपौवा-२, रसुवा	टेक प्रसाल पौडेल
३.	वनुवा छाप चौकीटार	लहरेपौवा-३, रसुवा	छविलाल आचार्य
४.	मनिगाउँ चार खर्क	लहरेपौवा-४, रसुवा	हरि बहादुर थिङ
५.	मालिका देवी	लहरेपौवा-५, रसुवा	छत्र बहादुर ढकाल
६.	वुर्लुङ	लहरेपौवा-६, रसुवा	रामहरी न्यौपाने
७.	ढुङ्गे	लहरेपौवा-७, रसुवा	धनसेर लो
८.	स्याउवारी	लहरेपौवा-८, रसुवा	काल्साङ स्याङवा
९.	भिमसेनस्थान	लहरेपौवा-९, रसुवा	उत्तम थापा

(८) धैबुङ उपभोक्ता समिति			
१.	रातमाटे अलिच्छुङ्गा	धैबुङ-१, रसुवा	राधिका न्यौपाने
२.	सुन्धारा देवी	धैबुङ-२, रसुवा	थलराज न्यौपाने
३.	सिंहदेवी	धैबुङ-३, रसुवा	आइतराम तामाङ
४.		धैबुङ-४, रसुवा	खेमराज न्यौपाने
५.	कालिका	धैबुङ-५, रसुवा	दुर्गा प्रसाद पौडेल
६.	पिपलबोट	धैबुङ-६, रसुवा	खुवा प्रसाद न्यौपाने
७.	भुमेस्थान प्राङ्से	धैबुङ-७, रसुवा	न्हिमा टासी मुक्तान
८.	निलकण्ठ	धैबुङ-८, रसुवा	विप्लव ढकाल
९.		धैबुङ-९, रसुवा	धन बहादुर तामाङ
(९) भोले उपभोक्ता समिति			
१	जिवजिवे	भोले-१, रसुवा	खडानन्द गजुरेल
२	भुमेस्थान	भोले-२, रसुवा	यो नुर्बु स्याङतान
३	किर्माजुङ	भोले-३, रसुवा	राम बहादुर तितुङ
४	दुप्चेश्वरी	भोले-४, रसुवा	फुर्पा ग्याम्जो तामाङ
५	बागेश्वरी	भोले-५, रसुवा	विष्णु बहादुर ग्लान (ठुलो)
६	रुप्सेपानी	भोले-६, रसुवा	खुवा प्रसाद पौडेल
७	ज्वालामुखी	भोले-७, रसुवा	प्रकाश ग्लान
८	सेती भुमी	भोले-८, रसुवा	शान्ता तामाङ
९	सेती देवी	भोले-९, रसुवा	दयानिधि पौडेल
(१०) यासा उपभोक्ता समिति			
१		यासा-१, रसुवा	तेम्बा तामाङ
२	मुडजो भुमि देवी	यासा-२, रसुवा	गोरे तामाङ
३		यासा-३, रसुवा	कामी छिरिङ थोक्रा
४	दोकलाङ भुमि	यासा-४, रसुवा	सार्कीमान तामाङ
५	सिम्बन्दि भुमि	यासा-५, रसुवा	रामकाजी लोप्चन
६	सुन्दर देवी	यासा-६, रसुवा	नेमासाइ घले
७		यासा-७, रसुवा	मिङमार शेर्पा घले
८	बुद्ध	यासा-८, रसुवा	दावा नाम्मोल नेगी
९		यासा-९, रसुवा	नेमा नुर्बु पाख्रेन
(११) सरमथली उपभोक्ता समिति			
१		सरमथली-१, रसुवा	गोकर्ण डंगोल
२	सुन्धारा देवी	सरमथली-२, रसुवा	पुर्ण बहादुर तामाङ
३		सरमथली-३, रसुवा	दिर्घासिंह वाइवा

४	निर्कुभुमे	सरमथली-४, रसुवा	बुद्धिमान पाख्रिन
५	ठुलो सालघारी	सरमथली-५, रसुवा	गोरी थिङ
६	शिलादेवी	सरमथली-६, रसुवा	धन बहादुर गोम्बो
७	सालघारी	सरमथली-७, रसुवा	जोस बहादुर तामाङ
८	चन्दन भुमे	सरमथली-८, रसुवा	जेन्जेन घले
९	लार्च्याङटार सेती भुमी	सरमथली-९, रसुवा	काजी तामाङ

(१२) कल्पेश्वरी आहाले महादेव उपभोक्ता समिति

१	रालुकादेवी	रालुका देवी-१, नुवाकोट	राजेश गौतम
२	स्याउरे भूमे	रालुका देवी-२, नुवाकोट	शेर बहादुर तिमिल्सिना
३	धनेश्वरी	रालुका देवी-३, नुवाकोट	हर्कमान तामाङ
४	जलेश्वरी	रालुका देवी-८, नुवाकोट	इन्द्रमान तामाङ
५	कालिकादेवी	रालुका देवी-९, नुवाकोट	गोकर्ण बहादुर पाण्डे
६	दुधे देवी	लच्याङ-४, नुवाकोट	राम बहादुर तामाङ
७	सिलादेवी	लच्याङ-५, नुवाकोट	कृष्ण बहादुर सुनुवार
८	निर्कुभूमे	लच्याङ-६, नुवाकोट	शेर बहादुर तामाङ
९	चन भुमे सरस्वती देवी	लच्याङ-७, नुवाकोट	सुन्तला गुरुङ
१०	सत्यदेवी	उर्लेनी-१, नुवाकोट	धन बहादुर तामाङ
११	कल्पेश्वरी	उर्लेनी-२, नुवाकोट	राजेश्वर मोक्तान
१२	गणेश	उर्लेनी-३, नुवाकोट	सप्तमाया श्रेष्ठ
१३	मंगलादेवी	उर्लेनी-५, नुवाकोट	केशव बहादुर थापा
१४	चण्डेश्वरी	उर्लेनी-६, नुवाकोट	सिंह बहादुर तामाङ
१५	सेती देवी	उर्लेनी-७, नुवाकोट	जित बहादुर तामाङ
१६	सुन्दरा देवी	उर्लेनी-७, नुवाकोट	दिपक खनाल
१७	लक्ष्मी देवी	उर्लेनी-८, नुवाकोट	लासा तामाङ थोक्रा
१८	पशुपति शंकरेश्वर महादेव	उर्लेनी-९, नुवाकोट	महेन्द्र बहादुर गुरुङ

(१३) दुप्चेश्वरी उपभोक्ता समिति

१	सूर्यमती	समुन्द्रटार-७, नुवाकोट	विमला श्रेष्ठ
२.	मंगलादेवी चनभूमे	समुन्द्रटार-८, नुवाकोट	विशोक कुमार तामाङ
३.	लडारी भूमे	समुन्द्रटार-९, नुवाकोट	शेर बहादुर तामाङ
४	दुप्चेश्वरी	राउतवेशी-८, नुवाकोट	हर्कमान तामाङ
५	महाभैरवी कोइलीङ देवी	राउतवेशी-९, नुवाकोट	सानुकान्छी लामा

(१४) बच्छलादेवी उपभोक्ता समिति

१	माला भञ्ज्याङ्ग	शिखरवेशी-१, नुवाकोट	लाल बहादुर तामाङ
२	माथिल्लो भूमेस्थान	शिखरवेशी-२, नुवाकोट	लाक्पा दर्जे तामाङ

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज

३	चण्डेश्वरी	शिखरवेशी-३, नुवाकोट	राजन बुढाथोकी
४	सागरकुण्ड	शिखरवेशी-४, नुवाकोट	रिसाङ तामाङ
५	क्षेत्रावती	शिखरवेशी-५, नुवाकोट	सावित्री विश्वकर्मा
६	सागरकुण्ड	शिखरवेशी-६, नुवाकोट	सागर कुमार खड्का
७	बाँसबोटे मंगलदेवी	शिखरवेशी-७, नुवाकोट	काले तामाङ
८	सेतीदेवी	शिखरवेशी-८, नुवाकोट	सुकुमान तामाङ
९	प्रा कुना	शिखरवेशी-९, नुवाकोट	शिर मेन्दो तामाङ

(१५) इन्द्रेणी उपभोक्ता समिति

१	तालु कसेरी	घ्याङफेदी-१, नुवाकोट	पेम्बा लामा शेर्पा
२	मंगल भूमे	घ्याङफेदी-२, नुवाकोट	लाक्पा छिरिङ तामाङ
३	सूर्यमती	घ्याङफेदी-३, नुवाकोट	फुलमायाँ तामाङ
४	घ्याङकीदेवी माई	घ्याङफेदी-४, नुवाकोट	कृष्ण बहादुर स्याङतान
५	सितीकुण्ड	घ्याङफेदी-५, नुवाकोट	प्रताप सिङ तामाङ
६	रातो भूमे ईश्वर	घ्याङफेदी-६, नुवाकोट	नरेश तामाङ
७	काफलचौर भूमेथान	घ्याङफेदी-७, नुवाकोट	सुकुमान तामाङ
८	दारिपस्वरी कालिकादेवी	घ्याङफेदी-८, नुवाकोट	सुन बहादुर तामाङ
९	मागेन	घ्याङफेदी-९, नुवाकोट	सनाम शेर्पा

(१६) पाङबुजोहोथान उपभोक्ता समिति

१	लादो ज्योहो	इचोक-१, सिन्धुपाल्चोक	राम बहादुर तामाङ
२	सुरसिङ पाङसाम	इचोक-९, सिन्धुपाल्चोक	विरे तामाङ
३	गोकेश्वरी महादेव	गाउँखर्क-३, नुवाकोट	लालमान तामाङ
४	दोभान डाँडा	गाउँखर्क-४, नुवाकोट	राम बहादुर तामाङ
५	याङ्री दुप्चे	गाउँखर्क-५, नुवाकोट	तेन्जेन दोर्जे शेर्पा
६	ढाँडे	गाउँखर्क-६, नुवाकोट	सिरमान तामाङ
७	थाप्राङ महिवोल	गाउँखर्क-७, नुवाकोट	दावा तामाङ
८	पाङसेखर्क पाङबु	गाउँखर्क-८, नुवाकोट	विर बहादुर तामाङ
९	पातिपिङगल	गाउँखर्क-९, नुवाकोट	पुसा तामाङ

(१७) ह्योल्मो आमाथाङ्ग्री उपभोक्ता समिति

१	नुर्पुगाउँ	हेलम्बु-१, नुर्पुगाउँ, सिन्धुपाल्चोक	दावा छिरिङ लामा
२	ह्योल्मो लादो	हेलम्बु-१, तारतोङ, सिन्धुपाल्चोक	फुरजाङभो लामा
३	नम्मा निड्बु	हेलम्बु-१, तारतोङ, सिन्धुपाल्चोक	ग्याल्बु लामा
४	दोर्जे छ्याङ	हेलम्बु-२, घाङग्युल, सिन्धुपाल्चोक	पेम्बा दोर्जे शेर्पा (ह्योल्मो)
५	गेछाङलिङ साडाक फोटाङ	हेलम्बु-३, टासिथाङ, सिन्धुपाल्चोक	निमा तेन्जेन लामा
६	याङ्ग्रीमा आमा	हेलम्बु-४, तार्केघ्याङ, सिन्धुपाल्चोक	साङ्गे शेर्पा

७	तार्केघ्याङ	हेलम्बु-५, तार्केघ्याङ, सिन्धुपाल्चोक	कामी सिं शेर्पा
८	चिरी गुम्बा	हेलम्बु-६, दोजुम, सिन्धुपाल्चोक	छिरिङ लामा
९	थुवतन दोङग पद्म छोलिङ गुम्बा	हेलम्बु-६, नाकोते, सिन्धुपाल्चोक	सार्कीसुका शेर्पा
१०	जाङ्बु आईरक दिची	हेलम्बु-६, मेलम्चीघ्याङ, सिन्धुपाल्चोक	दावा जाङ्बु शेर्पा
११	मिलारेपा क	हेलम्बु-७, खार्चुङ, सिन्धुपाल्चोक	सोनाम लामा
१२	मिलारेपा ख	हेलम्बु-७, ब्रादो, सिन्धुपाल्चोक	नम्गा शेर्पा
१३	तिम्बु	हेलम्बु-८, तिम्बु, सिन्धुपाल्चोक	दावा छितार लामा
१४	खिमजुमु सेवा	हेलम्बु-८, दोरिङ, सिन्धुपाल्चोक	काल्देन लामा
१५	एम्बालामा	हेलम्बु-९, एम्बालामा, सिन्धुपाल्चोक	आडदावा लामा
१६	ककनी ल्हाफप दिच्येन	हेलम्बु-९, ककनी नादाङ, सिन्धुपाल्चोक	नुर्पु लामा

(१८) रेङपाण्डा उपभोक्ता समिति

१	डिमा डेफो महिला	किउल-७, शेर्माथाङ, सिन्धुपाल्चोक	याङ्जेन लामा
२	दोर्जे ल्हाक्पा	किउल-७, शेर्माथाङ, सिन्धुपाल्चोक	कान्छा लामा
३	ताहोङसा गुठी साङक फिन्जोक उर्केन छ्योलिङ	किउल-७, ताहोङसा, सिन्धुपाल्चोक	सादेन लामा
४	ङयुङने ल्हखङ	किउल-७, शेर्माथाङ, सिन्धुपाल्चोक	पासाङ लामा
५	छिमी पेमा छेलिङ	किउल-८, छिमी, सिन्धुपाल्चोक	सार्की शेर्पा
६	उर्गेन छोलिङ गुम्बा	किउल-८, शेर्माथाङ, सिन्धुपाल्चोक	टासी छिरिङ लामा
७	गोसुङ चेमु	किउल-९, स्युगेन्चे, सिन्धुपाल्चोक	पेम्बा लामा
८	माने मेन्दाङ	किउल-९, कोलामा, सिन्धुपाल्चोक	छिरिङ ग्याल्बु लामा

(१९) होमाछो उपभोक्ता समिति

१	छेम्पु टासी "क"	वरुवा-५, साल्मी, सिन्धुपाल्चोक	पेमा शेर्पा
२	रिभर डाफ्रे	वरुवा-१, रिभर, सिन्धुपाल्चोक	साङ्गे शेर्पा
३	याङ्ग्री स्युले	वरुवा-१, याङ्ग्री, सिन्धुपाल्चोक	छेक्याप तामाङ
४	टासी बाङदाङ	वरुवा-२, बाङदाङ, सिन्धुपाल्चोक	फुर्पा शेर्पा
५	डाले	वरुवा-२, ब्रादो, सिन्धुपाल्चोक	नुर्पु तामाङ
६	छेम्पु टासी "ख"	वरुवा-३, वोल्गाउँ, सिन्धुपाल्चोक	पासाङ स्याङवो
७	बुङ्ग	वरुवा-४, वोल्गाउँ, सिन्धुपाल्चोक	मङ्गले तामाङ

(२०) दोर्जे लाक्पा उपभोक्ता समिति

१	फुस्रे लामीडाँडा	सेलाङ -१, स्याउले-४, सिन्धुपाल्चोक	इन्द्र बहादुर गुरुङ
२	लामिडाँडा	सेलाङ -२,३ सिन्धुपाल्चोक	सञ्जा बहादुर तामाङ
३	थालखर्क देवीथान	सेलाङ -१,८ सिन्धुपाल्चोक	लखन लामा
४	छोङबा ग्याल्जेन	स्याउले-१, सिन्धुपाल्चोक	किशोर लामा
५	पाँचपोखरी	स्याउले-३, सिन्धुपाल्चोक	मिन बहादुर श्रेष्ठ

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज

६	सातकन्या कालिकादेवी	स्याउले-४, बोल्दे, सिन्धुपाल्चोक	पदम बहादुर श्रेष्ठ
७	सेतीदेवी	स्याउले-४, सिन्धुपाल्चोक	हेल बहादुर विश्वकर्मा
८	गोब्रे ओखरेनी	नाम्लाङ -५, लाङगाचे-१, सिम्पाल काभ्रे-९, सिन्धुपाल्चोक	पदम बहादुर लामा
(२१) लेन्सी (लिडिस) उपभोक्ता समिति			
१	नेपेमासाल पाल्दाराजङ टेम्पाथाङ	गुम्बा-९, सिन्धुपाल्चोक	कामी शेर्पा
२	नेपेमासाल तिनकुण्डे	गोल्चे-१, सिन्धुपाल्चोक	रेशम दोङ
३	नाम्फा बैकुण्ठे	गोल्चे-२, सिन्धुपाल्चोक	अम्बर बहादुर शिलवाल
४	देउराली टुटुवन भञ्ज्याङ्ग	गोल्चे-३, सिन्धुपाल्चोक	सुन बहादुर पाख्रिन
५	नालुङ	गोल्चे-४, सिन्धुपाल्चोक	ईश्वरलाल स्याङवो
६	डेम्प्राङ (सुपाखर्क)	गोल्चे-५, सिन्धुपाल्चोक	फुल बहादुर स्याङवो
७	शिव पार्वती	गोल्चे-८, सिन्धुपाल्चोक	बहादुर शेर्पा

अनुसूची : २०
व्यजन्तुको मृत्यु तथा अन्य घटना

क्र.सं.	व्यजन्तुको नाम	मिति	उमेर	लिङ्ग	घटनाको प्रकृति	भेटिएको स्थान	कैफियत
१.	बँदेल	२०७१/०७/२९		पोथी	मृत अवस्थामा फेला परेको, प्राकृतिक कारणले मृत्यु भएको	श्री नारायण दल गण गणपति निवास नजिक	निकुञ्जको हेडक्वाटर हाता भित्रको नर्सरी छेउमा खाडल खनी गाडिएको
२.	निर विरालो	२०७१/०८/१२		भाले	कालगतिले मृत्यु भएको	पासाङ ल्हामु राजमार्गको राम्चे क्षेत्रको पश्चिमपट्टि	निकुञ्जको हेडक्वाटर हाता भित्रको नर्सरी छेउमा खाडल खनी गाडिएको
३.	बँदेल	२०७१/०८/१३		पोथी	मृत अवस्थामा भेटिएको र २ वटा बँदेलको बच्चा समेत मृत अवस्थामा भेटिएको । जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, रसुवाको रिपोर्ट अनुसार विषादीबाट मृत्यु भएको देखिन्छ	ब्राबल चोक पोष्ट भन्दा अन्दाजी ४० मिटर तल जंगलमा	निकुञ्जको हेडक्वाटर हाता भित्रको नर्सरी छेउमा खाडल खनी गाडिएको
४.	हिमाली कालो भालू	२०७१/११/१०			कालगतिले मृत्यु भएको, सामुदायिक वनका अध्यक्षले उक्त सुचना निकुञ्जमा जानकारी गराएको	भोर्ले गा.वि.स. थलागाड पाखा सामुदायिक वन क्षेत्र भित्र	सरकारी सामान पित्त र छला भिकी जिन्सी बाँधी अन्य भागहरु निकुञ्ज हेडक्वाटर परिसरमा खाडल खनि गाडिएको
५.	डुम्सी	२०७१/१२/०२		भाले	कालगतिले मृत्यु भएको	ब्राबल वन क्षेत्र	निकुञ्जको हेडक्वाटर हाता भित्र खाडल खनि गाडिएको
६.	रतुवा मृग	२०७१/१२/११		भाले	कालगतिले मृत्यु भएको, सडी गलेको अवस्थामा फेला परेको	टिमुरे वन क्षेत्र	टिमुरे सुरक्षा पोष्टमा ल्याइ हाड, खोर र सिङ गाडिएको
७.	निर विरालो	२०७१/१२/२२			कालगतिले मृत्यु भएको, सडी गलेको अवस्थामा फेला परेको	लाडटाङ गा.वि.स. सिन्दुम पारी वन क्षेत्र	

अनुसूची : २१
अनुमति लिई निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएका अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	अनुसन्धानकर्ताको नाम	अध्ययन अनुसन्धानको विषय	सम्बन्धित संस्था	अध्ययन अवधि	स्थान
१.	श्री सुरेश सुजखु (स्नातकोत्तर तह अध्ययनरत)	Assessment of Carbon Stock of <i>Alnus nepalensis</i> species in Bhorle VDC, Rasuwa	ख्वप कलेज, भक्तपुर	२०७१/३/२३ देखि २०७१/५/२० सम्म	स्याफ्रु गा.वि.स.
२.	श्री रीता आले (विद्यावारिधि तहमा अध्ययनरत)	Distribution Pattern of cushion plant in relation to climatic factors and its nurse effect on other plant species along a high altitudinal gradient of central Himalaya, Nepal	Institute of Tibetan Plateau Research, Chinese Academy of Sciences, Beijing, China	24 July 2014 देखि 8 August 2014 सम्म	लाङटाङ, क्यान्जिङ, गोसाईकुण्ड क्षेत्र
३.	श्री कुबेर प्रसाद भट्ट (विद्यावारिधि तहमा अध्ययनरत)	Changes in Himalayan Plant Communities in Response to recent Climate warming and Landuse changes	University of Bergen, Norway	२०७१/४/२८ देखि २०७१/६/२८ सम्म	बृदिम गा.वि.स. र लाङटाङ गा.वि.स.
४.	श्री मुक्तिराम पौड्याल (विद्यावारिधि तहमा अध्ययनरत)	Population Ecology and Harvesting sustainability of some important medicinal and Aromatic plants in Alpine Himalaya, Nepal	त्रिभुवन विश्वविद्यालय, वनस्पति शास्त्र, केन्द्रीय विभाग, कीर्तिपुर	September 2014 देखि September 2017 सम्म	लाङटाङ, क्यान्जिङ, गोसाईकुण्ड क्षेत्र
५.	Mr. Simon M.C. Poulton (Ph.D Student)	The Population and Community Ecology of Small Mammals	University of East Anglia, UK	२०७१/७/१६ देखि २०७१/७/३० सम्म	गोसाईकुण्ड क्षेत्र
६.	सह प्रा. डा. चित्र बहादुर बाँनिया, M.Sc. in Biodiversity and Environmental Management (BEM) प्रथम सत्रका छात्र, छात्रा समेत गरी जम्मा १२ जना	Mountain Ecology	त्रिभुवन विश्वविद्यालय, वनस्पति शास्त्र, केन्द्रीय विभाग, कीर्तिपुर	२०७१/७/१६ देखि २०७१/७/२५ सम्म	गोसाईकुण्ड क्षेत्र

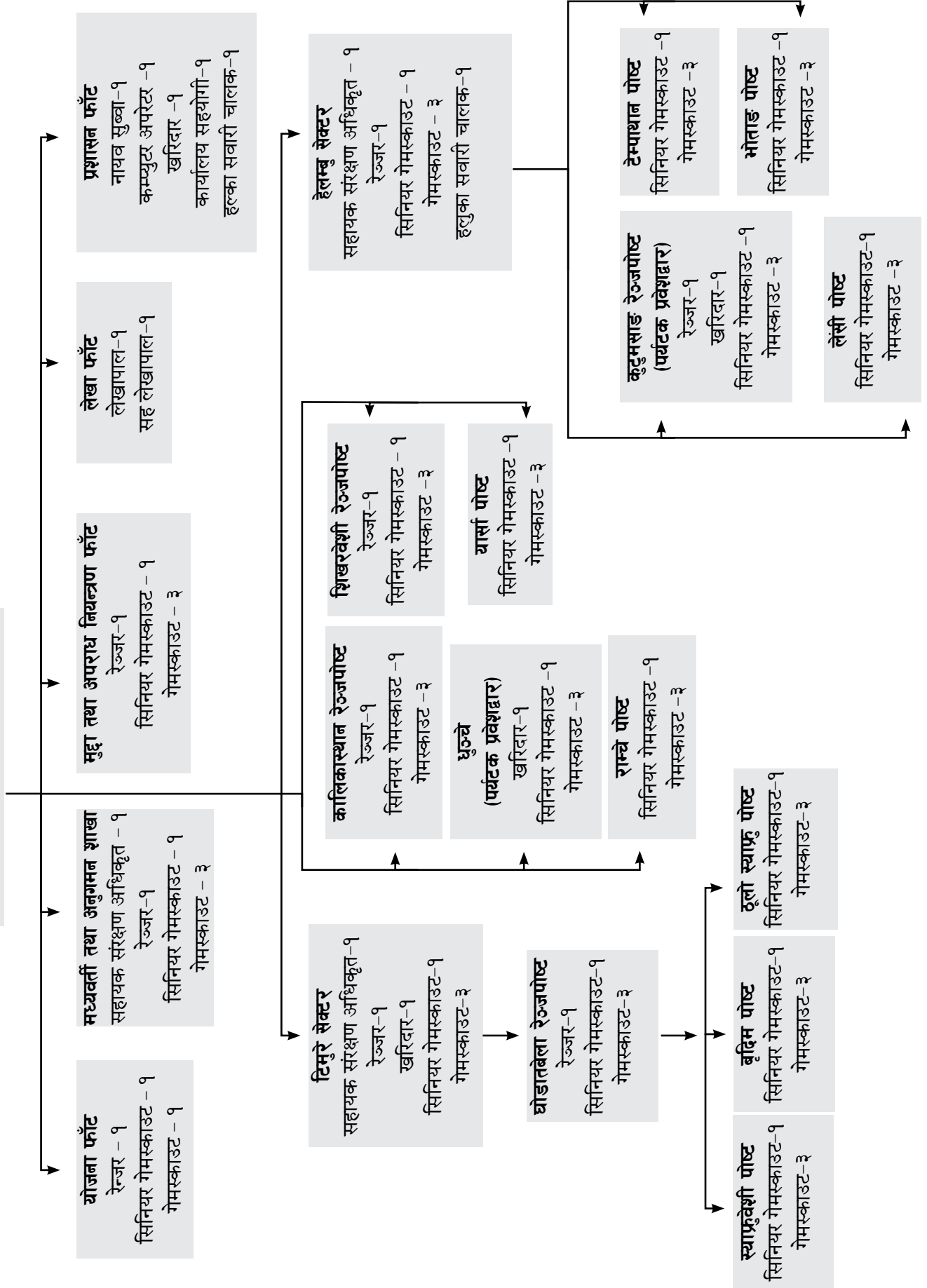
७.	Associate Professor श्री रिजन भक्त कायस्थ (स्नातकोत्तर तह) सहित अन्य १ जना	Glacio-hydrological study in Langtang valley, Nepal	काठमाण्डौ विश्वविद्यालय, धुलिखेल, काभ्रे	7 November, 2014 देखि 30 June, 2015 सम्म	लाङटाङ क्षेत्र
८.	श्री कमल थापा	Assessment of Benefits and Evaluation of Ecosystem Services in Langtang National Parks, Nepal		October 2014 देखि December 2014 सम्म	निकुञ्ज क्षेत्र
९.	सहायक बैज्ञानिक अधिकृत श्री केशव पौडेल	Topographical variation of chemical constituents of sunpati	वनस्पति विभाग, थापाथली, काठमाण्डौ	२०७१/८/३ देखि २०७१/८/९ सम्म	लौरीविना क्षेत्र
१०.	Dr. Ozgun Emre (Passport No: U6642572) र Bear Research and Conservation Nepal	Camera Trapping Survey for Clouded Leopard, Leopard and Asiatic Black Bear in Langtang National Park	University of Oxford, Wildlife Conservation Research Unit, Department of Zoology, Turkey	२०७१/७/१९ देखि २०७१/११/१५ सम्म	धुञ्चे लोक, स्याफ्रु लोक, राम्चे गा.वि.स.
११.	श्री डम्बर बिष्ट	Conserving the Red Panda habitat in Chitwan-Annapurna Landscape-Reconciling Science and Community based actions	रेड पाण्डा नेटवर्क, वालुवाटार, काठमाण्डौ	२०७१/१२/७ देखि २०७१/१२/३० सम्म	लाङटाङ, स्याफ्रु, धुञ्चे, यासाँ, सरमथली
१२.	श्री बिनोद दवाडी	Cambium dynamics of Himalayan Birch (Betula utilis) in the Langtang National Park, Central Himalayas, Nepal	त्रिभुवन विश्वविद्यालय, जल तथा मौसम बिज्ञान केन्द्रीय बिभाग, किर्तिपुर, काठमाण्डौ	15 April, 2015 देखि 15 September, 2015 सम्म	लाङटाङ, क्यान्जिङ- क्षेत्र

वि.सं. २०३३ सालदेखि हालसम्म कार्यरत प्रमुख संरक्षण अधिकृतहरूको विवरण

सि.न.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	कार्यरत अवधि (वि.सं.)		प्रमुख संरक्षण अधिकृत
		देखि	सम्म	
१	श्री मणिक राज शाक्य	२०३३	२०३५	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
२	श्री सुरज प्रसाद श्रेष्ठ	२०३५	२०३७	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
३	श्री निमा वाङ्जु शेर्पा	२०३७	२०३९	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
४	श्री प्रभु बुढाथोकी	२०३९	२०४१	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
५	डा. त्रिथमान मास्के	२०४१	२०४२	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
६	श्री सूर्य बहादुर पाण्डे	२०४२	२०४६	का. मु. प्रमुख संरक्षण अधिकृत
७	श्री शिवराज भट्ट	२०४७	२०४९	का. मु. प्रमुख संरक्षण अधिकृत
८	श्री लक्ष्मी प्रसाद मानन्धर	२०४९	२०५२	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
९	श्री निमा वाङ्जु शेर्पा	२०५२	२०५३	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१०	श्री रामचन्द्र कंडेल	२०५३	२०५५	का. मु. प्रमुख संरक्षण अधिकृत
११	श्री महेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	२०५६	२०५७	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१२	श्री नरेन्द्रमानबाबु प्रधान	२०५७	२०५८	का. मु. प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१३	श्री मेघबहादुर पाण्डे	२०५९	२०६१	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१४	श्री जगन्नाथ सिंह	२०६२	२०६४	का. मु. प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१५	श्री नरेन्द्रमानबाबु प्रधान	२०६४	२०६४	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१६	श्री जगन्थान सिंह	२०६४	२०६५	का.मु. प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१७	श्री मेघबहादुर पाण्डे	२०६५	२०६६	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१८	श्री रामचन्द्र कंडेल	२०६६	२०६८	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
१९	श्री वेदकुमार ढकाल	२०६८	२०७१	प्रमुख संरक्षण अधिकृत
२०	श्री हरिभद्र आचार्य	२०७१	हालसम्म	प्रमुख संरक्षण अधिकृत

अनुसूची : २३ कार्यालयको संगठन संरचना

प्रमुख संरक्षण अधिकृत १

अनुसूची : २४

निकुञ्ज कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.सं.	पद	नाम
१.	प्रमुख संरक्षण अधिकृत	श्री हरिभद्र आचार्य
२.	सहायक संरक्षण अधिकृत	श्री भुमिराज उपाध्याय
३.	रेञ्जर	श्री महेश्वर निरौला
४.	रेञ्जर	श्री प्रमोद कुमार यादव
५.	रेञ्जर	श्री राम एकवाल दास
६.	रेञ्जर	श्री सुदिपराज अधिकारी
७.	रेञ्जर	श्री रमेश वस्नेत
८.	रेञ्जर	श्री अजित पराजुली
९.	ना.सु.	श्री तुलसी प्रसाद कट्टेल
१०.	लेखापाल	श्री किरण खनाल
११.	खरिदार	श्री अर्जुन प्रसाद डोटेल
१२.	सिनियर गेमस्काउट	श्री केशवराज भेटवाल
१३.	सिनियर गेमस्काउट	श्री सोनाम फिन्जो तामाङ
१४.	सिनियर गेमस्काउट	श्री छेम्बेल लामा
१५.	गेमस्काउट	श्री ज्ञान वहादुर श्रेष्ठ
१६.	गेमस्काउट	श्री तेम्पा छिरिङ तामाङ
१७.	गेमस्काउट	श्री चक्र प्रसाद बानिया
१८.	गेमस्काउट	श्री लब कुमार ढकाल
१९.	गेमस्काउट	श्री ध्रुव पण्डित
२०.	गेमस्काउट	श्री खाम्सुङ तामाङ
२१.	गेमस्काउट	श्री रेवती प्रसाद देवकोटा
२२.	गेमस्काउट	श्री धनवहादुर घले
२३.	गेमस्काउट	श्री हेम प्रसाद भट्टराई
२४.	गेमस्काउट	श्री अनुजंग राई
२५.	गेमस्काउट	श्री सुरेन्द्र पाण्डे
२६.	गेमस्काउट	श्री सिता श्रेष्ठ
२७.	गेमस्काउट	श्री भरत दास
२८.	गेमस्काउट	श्री सरोज कुमार दास
२९.	गेमस्काउट	श्री खम्म बहादुर बोगटी
३०.	गेमस्काउट	श्री दिनेश पौडेल
३१.	गेमस्काउट	श्री प्रेमिका तामाङ
३२.	गेमस्काउट	श्री कपुर निरौला

३३.	गेमस्काउट	श्री अशोक थापा मगर
३४.	गेमस्काउट	श्री सुरेश सिटौला
३५.	गेमस्काउट	श्री विजयराज रोकाया
३६.	गेमस्काउट	श्री रुद्र प्रसाद तिमिल्सेना
३७.	गेमस्काउट	श्री नागेन्द्र शाह
३८.	गेमस्काउट	श्री प्रदिप फुयाँल
३९.	गेमस्काउट	श्री ज्ञान बहादुर कार्की
४०.	गेमस्काउट	श्री विष्णु बजगाई
४१.	गेमस्काउट	श्री श्यामलाल चौधरी
४२.	गेमस्काउट	श्री धनराज पराजुली
४३.	गेमस्काउट	श्री ईश्वर भुसाल
४४.	गेमस्काउट	श्री हुतराज पोखरेल
४५.	गेमस्काउट	श्री चरण प्रसाद भुसाल
४६.	गेमस्काउट	श्री कुवेर प्रसाद भुसाल
४७.	गेमस्काउट	श्री घनश्याम अधिकारी
४८.	गेमस्काउट	श्री रामकाजी पण्डित
४९.	हलुका सवारी चालक (करार)	श्री मान बहादुर थापा मगर
५०.	गेमस्काउट (करार)	श्री शेषनाथ भट्टराई
५१.	गेमस्काउट (करार)	श्री नुर्बु तामाङ
५२.	गेमस्काउट (करार)	श्री फुर्पा लामा

गतिविधि भलक

चन्दनबारी, रसुवा

गोसाईकुण्ड मेला व्यवस्थापन

मुकम्प अधि वयान्जिड क्षेत्रको हिम श्रंसला

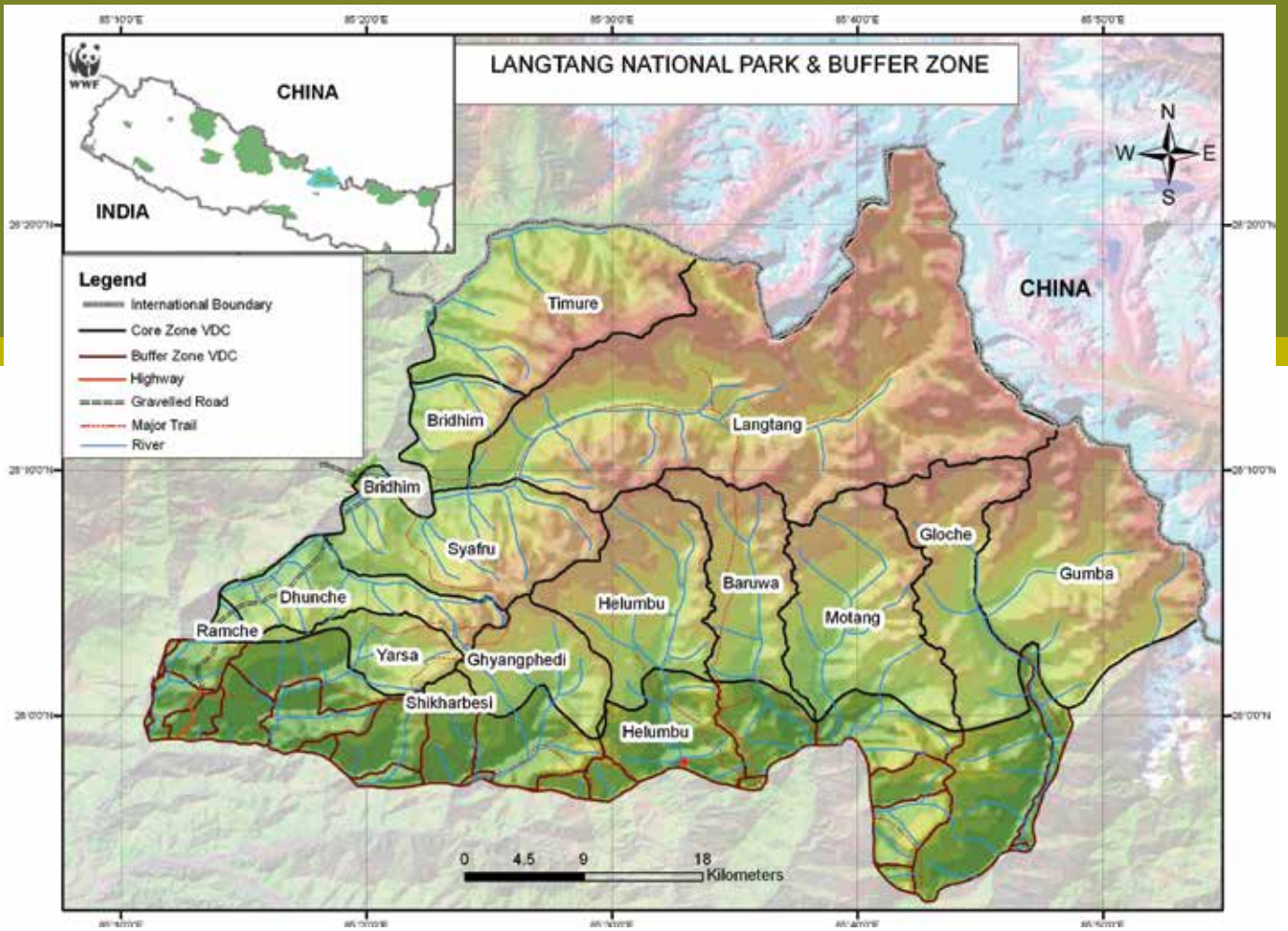
निकुजको मनोरम दृश्य

गोसाईकुण्ड क्षेत्रमा स्थानीय तामाङ संस्कृति अनुसार निर्माणाधीन नाचघर

निकुज भित्र संचालित होटल, नुवाकोट, सूर्यकुण्ड फेदी

नेपाल सरकार
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

लामटाङ राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

धुन्चे, रसुवा, फोन नं. : ०१०-५४०११५, ०१०-५४०२१५, फ्याक्स नं. : ०१०-५४०२१५